Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $7.00 Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 232 | Telephone STagg 2-3878 | Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Spalio 2, 1937 | Pavienio Numerio Kaina 3c | Metai XXVII, Dienraščio XIX

KRISLAI

Dėkavoja už "Laisvę". Nueikit Pasidžiaugt ir Pasilinksmint. "Ignorantai" Lupa "Mokytus." Iš LDS Vajaus: 200 Jaunuolių!
Rašo R. Mizara

Draugas B. Bepirštis, kuris šiuo tarpu randasi Ispanijos lojalistų kovotojų eilėse, rašo mums:

"Labai ačiu už 'Laisvutę', kuri atlanko mane kaipo mylimiausias svečias. Taipgi esu labai linksmas, kad draugai amerikiečiai nepamiršta manęs ir su apšvieta, kuri yra taip brangi..."

Mes bandome aprūpinti laikraščiais ir knygomis ir žurnalais visus lietuvius, esančius Ispanijos demokratijos gynėjų eilėse.

Jie mums už tai labai dėkingi. Jie, kaip rašo d. Bepirštis, labai įvertina mūsų pastangas.

Bet mūsų laikraščiai, mūsų knygos, mūsų žurnalai patys savaime neatsiranda ir negali pasilaikyti.

Dėlto mūsų skaitytojai ir veikėjai turi tai atsiminti ir nuolat remti mūsų spaudą.

Kurių prenumeratos jau pasibaigė, atsinaujinkit. Be to, užsakykit savo pažįstamiems "Laisvę"; gaukit kuo daugiausiai naujų skaitytojų.

Aido Choro sidabrinio jubilėjaus minėjimas bus šį sekmadienį, spalių mėn. 3 dieną, Labor Lyceum Svetainėje.

Varde visų laisviečių sveikinu Aido Chorą jo sidabrinio jubilėjaus proga ir sakau:

Tegyvuoja Aido Choras ilgiausius metus!

Telinksmina ir težadina savo žavėjančiomis liaudies dainomis Brooklyno lietuvių visuomenę!

Mūsų visi skaitytojai raginami dalyvauti tose nepaprastose lietuvių kultūrinio ir meniško darbo plėtėjo iškilmėse.

Atsiminkit: Aido Choras,—vienintėlis pasaulyj lietuvių liaudies choras,—išgyvavęs 25-kerius metus.

Privalome šituo liaudiško meno žibinto švyturiuotoju, ne tik džiaugtis, bet jį remti, stiprinti, duoti jauniems žmonėms, kurie Aidą sudaro, daugiau energijos!

Chinija užima beveik tokį pat žemės plotą, kaip Jungtinės Valstijos.

Bet Chinijoj tėra tiktai 6,000 mylių geležinkelio. Ir to daug Japonų imperialistai jau sunaikino, o dalis užėmė.

Vadinasi, techniškai, pramoniniai Chinija labai atsilikusi šalis. Bet žiūrėkit, kaip jos žmonės laikosi prieš aukštai techniškai apginkluotą ir išlavintą Japonijos imperialistų armiją!

Tai rodo nepaprastą pasišventimą, solidariškumą ir ryžtumą tų milionų žmonių, kuriuos imperialistai bando pavergti.

Aną dieną vienas Japonijos karo strategas pareiškė New York "Timeso" korespondentui, būk, girdi, chinai dėlto nesitraukia iš Šanghajaus, kad jie ignoranțai, nieko nežiną apie karinę strategiją.

Bus juoko, jei "ignorantai" išpils kailį "mokytiems." Gyvenime labai dažnai taip pasitaiko.

Iki šiol einamajam savo vajuj, LDS įrašė jau virš penkis šimtus naujų narių.

Tai nemažas, palyginti, skaičius. Bet jis toli gražu nepatenkina Centro Valdybos, kuri tikėjosi, kad iki šiol jau bus įrašyta 1,000 naujų narių.

Tiek smagu, kad iš tų virš 500 *asmenų,* 200 *yra jaunuoliai!*

Tūlos LDS Jaunimo Kuopos parodė labai nuoširdaus ir uolaus darbštumo.

Bet tūlos suaugusiųjų kuopos iki šiol šiame vajuj nei šiaudelio nepakėlė.

Gėda!

TAUTŲ LYGA NUTARĖ PANAIKINTI "BEPUSIŠKUMĄ", JEI ITALIJA NEATŠAUKS ARMIJOS IŠ ISPANIJOS

Geneva. — Tautų Lygos Politinė Komisija vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurioj sako: "Jeigu svetima kariuomenė nebus tuoj ir pilnai ištraukta iš karo Ispanijoj, tie Lygos nariai, kurie yra padarę nesikišimo sutartį, tarsis užbaigt nesikišimo politiką."

Rezoliucija įtaria, kad "tūla" šalis laužo nesikišimo sutartį. "Ištisi" jos "armijos korpusai yra Ispanijos žemėj, kas reiškia svetimųjų karinį įsikišimą į Ispanijos dalykus."

Nors rezoliucijoj ta šalis neįvardyta, visi Tautų Lygos delegatai supranta, jog tai Italija. Tokiai rezoliucijai priimt darė didžiausio spaudimo M. Litvinov, Sovietų užsieninis komisaras; Y. Delbos, Francijos užsienių reikalų ministeris, ir Anglijos delegatas W. E. Elliot.

Airijos prezidentas de Valera ir Portugalijos, Austrijos ir Vengrijos atstovai siūlė įvairių pataisymų, kad rezoliucija taip aiškiai nenurodytų į Italiją. Bet, galų gale, atstovai šių keturių šalių susilaikė nuo balsavimo. Tuo būdu rezoliucija vienbalsiai priimta. Jinai, be kitko, pareiškia:

"Tautų Lygos susirinkimas... primena, jog kiekvienos valstybės pareiga yra gerbti čielybę ir politinę nepriklausomybę kitų šalių... Kiekvienos valstybės priedermė yra nesikišt į kitos valstybės vidujinius reikalus."

Chinijos atstovas dr. Wellington Koo tikisi, jog tas pareiškimas turės patarnaut jo skundui prieš Japonijos karinį įsibriovimą Chinijon.

Diskusijose dėl minimos rezoliucijos Litvinov pasakė, jog "nesikišimas" į vidujinius Ispanijos reikalus buvo tik ant popieros; ši rezoliucija dar truputį ilgiau palaiko nesikišimo sutartį, bet tik tuo tikslu, idant galima būtų vesti derybas (su Mussoliniu) dėl svetimų armijų atšaukimo iš Ispanijos.

Tautų Lygos Storas Pagrumojimas Mussoliniui

Geneva. — Tautų Lygos Politinės Komisijos nutarimas, reikalaujantis ištraukt svetimas armijas iš Ispanijos, leidžia suprast, kad jeigu Mussolinis neatšauks savo kariuomenės iš tos šalies, tai bus atidaryta Francijos siena laisvam pravežimui amunicijos ir ginklų Ispanijos respublikai.

ISPANIJOS UNIJŲ BEGALINIAI SVARBUS SUSIRINKIMAS

Valencia, Ispanija. — Penktadienį įvyko svarbiausias susirinkimas Ispanijos darbo unijų judėjime. Sušaukta Visašališkas Komitetas Generalės Darbininkų Unijos, susidedąs iš 42 delegatų. Kiekvienas atstovauja kokią didelę nacionalę uniją.

Šis susirinkimas atkreiptas prieš sauvališka, nepažangią Tarybą Generalės Darbininkų Unijos. Ta Taryba susidaro tik iš šešių narių, bet jinai išbraukė 14 didžiųjų unijų su 200,000 narių, tikriausių liaudies fronto valdžios rėmėjų prieš fašistus. Po Largo Caballero komanda ji išmetė iš organizacijos net Asturijos Mainierių Uniją neva už pavėlavimą duokles užsimokėt. Nors tie mainieriai ne anglį kasa, bet mirtinai kovoja kruviniausiame karo fronte prieš fašistus.

Šaukimą Visašališko Komiteto parėmė 32 nacionalės unijos. Jos smerkia nusenusį L. Caballero ir kitus ardytojus, sėdinčius Taryboje Generalės Unijos. Sako, kad jie neatsižvelgia į karo reikalus prieš fašizmą, bet savo naravus varinėja ir siekia pakelt savo asmenis. Tai tie nelemti vadai ardytojai boikotavo ir respublikos valdžios pakvietimą prisidėt prie paminėjimo metinės karo sukakties prieš fašistus.

Tokiu atšiauriu nusistatymu jie kenkia valdžios kovai su priešais ir pila vandenį ant trockistų-fašistų malūno prieš respubliką.

Šį pranešimą davė amerikinei komunistų spaudai Robert Minor, "Daily Workerio" korespondentas Ispanijoj. Jis yra Amerikos Komunistų Partijos Centro Komiteto narys. Minor supranta, kad minimas susirinkimas bus stipriausias Ispanijos darbininkų apvienytojas grumtynėse prieš gen. Franco, Mussolinį ir Hitlerį.

Francija Grąžins Atgal 55,000 Ispanų Pabėgėlių

Paryžius. — Francijos vyriausybė ketina pirm žiemos sugrąžint Ispanijon visus 55,000 pabėgėlių, apart ligonių.

Kurie buvo atvežti iš Ispanijos respublikos, tie bus pargabenti į respubliką; o kurie atvyko iš fašistų valdomo ploto, taps sugrąžinti į fašistų žinybą.

Viena sugrąžinimo priežastis, tai kad Francijoj "stigsią patalpų" pabėgėliams žiemą; o antra, tai daugelis jų esą nepasitenkinę Francijoj ir nerimastaują.

LDS vajus pratęstas iki Naujų Metų. Bent jau dabar turėtų *visos* kuopos įsimesti darban.

ORAS

Vietinis Oro Biuras numato lietų šį šeštadienį.

Vakar temperatūra buvo 70 laipsnių. Saulėtekis 5:52; saulėleidis 5:40.

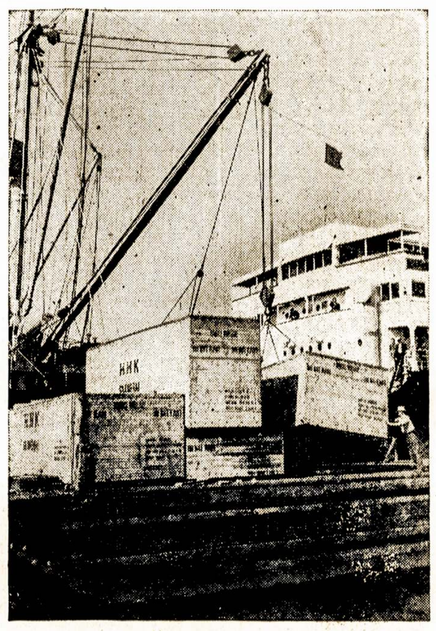

Šis laivas jau buvo bevežąs amuniciją Chinijai, bet prezidentas Rooseveltas uždėjo embargą ir todėl amuniciją iškrauna iš laivo. Laivas randasi San Pedro, California. Tas laivas priklauso Amerikos valdžiai, ir Roosevelto uždraudimas palieča tik valdiškus, o ne privačius prekybos laivus.

Browderio Atsakymai "Raudonųjų" Ėdikam, Tardantiem Kom. Partiją Masačužėj

Boston, Mass. — Valdiška Mass. valstijos komisija tyrinėja, ar Komunistų Partija turi teisę gyvuoti toj valstijoj. Komisijos didžiuma yra "raudonųjų" ėdikai. Bet Amerikos Komunistų Partijos generalis sekretorius Earl Browder davė tinkamus jiems atsakymus. Jis, tarp kitko, sakė, kad yra gaivalų, kurie ištikrųjų planuoja nuverst demokratinę Amerikos valdžią, ir tai juos reikia tyrinėt, bet ne komunistus:

"Komunistų Partija neveda jokio veikimo nei propagandos prieš Amerikos valdžią... Mūsų partija nėra prieš-amerikoniška, ir jinai remia šalies konstituciją ir demokratiją," pareiškė Browder. Komunistų Partija neturi jokių slaptybių, ir rekrutuoja naujus narius į savo eiles pagal viešai ir plačiai skelbiamus savo principus.

Užklaustas apie Komunistų Partijos veiklą Mass. valstijoj, Browder nurodė, jog, pav., komunistai dabartiniuose rinkimuose rėmė pažangų demokratą Lawrence Connery į Jungtinių Valstijų kongresą prieš reakcinį republikoną Ed. Sirois'ą.

Atžagareiviai senatorius Burke ir kongresmanas Ph. Sherman rėkė, būk Komunistų Partija tikinti į "prievartą ir smurtą." Browder atsakė: "Kur tik rasite tokį Komunistų Partijos narį, kuris skelbtų prievartos naudojimą, tai jis visada pasirodys esąs šnipas detektyvas," įsibriovęs į šią partiją kaip kapitalo agentas.

300,000 Chinijos Komunistų prieš Japonus

Shanghai, spal. 1.—Apart jau veikiančios 100,000 Chinų komunistų (Aštunto Ruožto) armijos, susirašė dar 200,000 revoliucinių darbininkų ir valstiečių karui prieš įsibriovusius japonus, šiaur-vakariniame fronte.

"Kol tik Chinija turės geležies lopetoms apkasus išsikast ir plieno didiesiem savo kardam, Japonija niekad negalės užkariaut Chinijos," pareiškė amerikonas John Early Baker, generalis direktorius komisijos, kuri rūpinasi chinų baduolių šelpimu: Niekas per paskutinius 500 metų dar taip nesuvienijo chinų tautą, kaip dabartinis Japonijos karas, sako Baker.

Įves Karo Stovį Brazilijoj prieš Darbininkus

Rio de Janeiro, Brazilija. — Prezidentas Vargas reikalauja, kad Brazilijos seimas nutartų vėl įvest 90 dienų karo stovį neva prieš "gresiantį komunistų sukilimą." Fašistuojantieji generolai ir teisdarystės ministeris Soares pasakoja, būk, pagal "Komunistų Internacionalo patvarkymus," sukilimas paskirtas "spalių 27 d."; būk raudonieji planuoja "iššudyt visus valdininkus," "viską degint," "naikint," ypač "lėktuvus ir jų stovyklas," ir "torpedomis sprogdint" karo laivus.

Tai dar kvailiausias ir pikčiausias, besmegeniškas išmislas fašistinių gaivalų Brazilijoj. Tokiais melais nenaudėliai nori pateisint įvedimą kruvino smurto prieš smarkų darbininkų judėjimą.

ANGLIJOS IR AMERIKOS DARBO UNIJOS ŠAUKIA BOIKOTUOTI ŽUDEIKOS JAPONIJOS DIRBINIUS, TAVORUS

Daily Worker apie Mussolinio Šnipus Amerikoje

New York. — Daily Worker, darbininkų dienraštis, pradeda nuo šio šeštadienio spausdint faktais paremtus parodymus, kaip Mussolinio agentai šnipinėja prieš italus darbininkus plieno pramonėj Amerikoj.

Tie agentai yra susirišę su Italijos atstovybe Washingtone.

CHINAI ATMUŠĖ VISAS JAPONŲ ATAKAS SHANGHAI SRITYJE

Shanghai, spal. 1. — Jau keturias dienas japonai savo kanuolėmis, oro bombomis ir visomis karo jėgomis šturmuoja chinus Shanghai fronte; bet tuomi jie nepasivarė nė vienos pėdos pirmyn, sako Chinijos vyriausybė; o ir patys japonų komandieriai prisipažįsta, kad turėję tik "mažiukų laimėjimų."

Kova dažnai pereina į mirtinus mūšius durklais. Būriai Japonijos bombinių lėktuvų su panaujintu pašėlimu degina ir ardo Chapei, chiniškąją Shanghajaus dalį.

Japonai atvejų atvejais įnirtusiai puolė chinus 15-kos mylių linijoj iki Liuhang ir Lotien, bet chinai atmušė visas priešų atakas.

EXTRA!

JAPONIJA LIEPIA PASAULIUI "NESIKIŠT" Į KARĄ CHINIJOJ

Tokio, spal. 1. — Japonijos užsieninė ministerija atmetė visokį kitų šalių "kišimąsi" į Japonijos karą prieš Chiniją ir pareiškė, kad japonai kariaus "iki kartaus galo."

ISPANIJOS LIAUDIEČIAI UŽĖMĖ 70 KETVIRTAINIŠKŲ MYLIŲ

Hendaye, Francijos-Ispanijos pasienis. — Liaudies armija per keturias paskutines dienas atėmė iš fašistų 70 ketvirtainiškų mylių plotą su keliolika miestelių šiaur-rytiniame Aragon fronte. Liaudiečiam telieka tik 11 mylių iki fašistų tvirtumos Saragossos. 70 valdžios lėktuvų įnirtusiai bombarduoja priešų linijas.

Audringomis savo atakomis liaudiečiai jau privertė fašistus atšaukt talkon Italijos armijos diviziją iš Asturijos fronto. Tai didelis palengvinimas Asturijos mainieriams, taip didvyriškai ginantiems Gijoną.

Sidney, Australija.—Darbo unijos ragina žmones nepirkt japoniškų tavorų.

Amerikinių Unijų Boikotas Prieš Japoniją

Denver, Colorado. — Amerikos Darbo Federacijos Unijų Leibelių Skyriaus suvažiavimas nutarė ragint visos Federacijos suvažiavimą, kad remtų boikotą prieš bet kokius Japonijos tavorus.

Washington. — CIO (industrinių unijų) komitetas rengiasi plačiame savo susirinkime Atlantic City išleist atsišaukimą boikotuot Japonijos dirbinius, protestui prieš japonų lakūnus, kurie naikina beginklius Chinijos miestus ir masiniai žudo nekariškius gyventojus.

Anglijoj prie boikoto judėjimo prieš Japoniją prisideda ir Canterbury'o arkivyskupas, taip pat daugelis kitų aukštų dvasiškių. Boikotuot japonų dirbinius reikalauja ir eilė didžiųjų laikraščių.

Japonai Sakosi Pralaužę Chinų Linijas

Shanghai, spal. 1. — Japonų komandieriai praneša, kad jų pėstininkai prasikasę urvus iki chinų linijų, minomis išsprogdinę chinų apkasus ir tuo būdu pralaužę jų frontą dviejose vietose į šiaurius nuo Shanghajaus.

Spezia, Italija. — Nukritus Italijos lėktuvui, 8 kariai užsimušė ir 1 tapo sužeistas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
every day, except Sunday
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kodėl Jaunimas nuo Jų Šalinasi?

Pagaliau ir "Naujienų" redaktorius negražiai iškoliojo lietuvius jaunuolius, sumaniusius leisti anglų kalba žurnalą "Voice of Lithuanian Americans." Jie, ties jaunuoliai, ir šventosios demokratijos nesuprantą ir tikroji lietuvybė jiems mažai apeinanti.

Šitą "N." užpuolimą ant jaunuolių persispausdino "Draugas," dar, žinoma, nuo savęs purvų gniūžtą ant jų užmesdamas. Brooklyno "Vienybė" taip pat pacitavo "N." redaktoriaus raštą ir jį už tai karštai pabučiavo. Aną dieną prieš jaunuolius paleido antį sklokos "N. Gadynė," kurią tuojaus persispausdino "Vienybė" ir "Draugas." Dabar "N. G." negarbingon rolėn atsistojo "N."

Dabar bus aišku, kodėl tie žmonės nepajėgia patraukti prie savęs Amerikos lietuvių jaunimo. Jaunuoliai nuo jų šalinasi. Pavyzdžiui, Brooklyno smetoninninkai negalėjo išlaikyti choro. Taip pat skloka numarino savo chorą. Jaunimas atsisakė būti su tokiais žmonėmis, kurie juos žemina ir niekina, kurie jų kiekvieną gražų pasimojimą, prakilnų darbą sumaišo su purvais.

Kas kita su mūsų pažangiuoju judėjimu. Žiūrėkite, kiek daug mes turime chorų, kurie beveik išimtinai susideda iš čio gimusio ir augusio jaunimo. Kitas didelis, gražus būrys jaunimo darbuojasi mūsų Lietuvių Darbininkų Susivienijime. Per šį LDS vajų jau yra vėl gauta du šimtai jaunų vaikinų ir merginų į organizaciją.

Tikrai Piktas SLA Narių Pjudymas

Tai ir vėl SLA organas "Tėvynė" pasileido niekinti ir šmeižti tam tikrą tos organizacijos narių dalį. Ir tai daro patsai redaktorius Vitaitis savo editorialuose. Ypatingai piktą, neteisingą raštą jis duoda spalių 1 dienos "Tėvynėj" po antgalviu "Komunistų Kolionės." Komunistai esą ir šiokie ir tokie: ir SLA "griovikai," ir demokratijos "niekintojai" ir "Maskvos diktatoriškų vėjų blaškomi gaivalai." Tiktai Vitaičio nerami sąžinė galėjo suversti ant komunistų galvos tiek nešvaros ir netiesos.

Aišku, ginčytis su tuo žmogum neapsimoka. Tačiau jis turėtų žinoti, kad Susivienijime priklauso šimtai komunistų ir jų simpatikų. Tat kokią jis turi teisę šitaip burnoti ir panaudoti organizacijos organą prieš didelę SLA narių dalį? Kur ir kas jį įgaliojo niekinti ir šmeižti SLA narius už tai, kad jie yra kitokio politinio nusistatymo? Kiek mums žinoma, SLA yra nepartinė organizacija. Jon priimami lietuviai visokių pažiūrų ir įsitikinimų. Bet kai jie įstoja į organizaciją ir pasimoka duokles, pamato, kad organizacijos organas, vieno blogos valios žmogaus panaudojamas jų niekinimui ir šmeižimui.

O tai reiškia organizacijos griovimą, ardymą iš vidaus. Tokiu savo elgėsiu Vitaitis atsiduria SLA priešų eilėse. Tiesa, jis yra Susivienijimo narys ir organo redaktorius, bet jis yra ir smetoninninkas. Juo daugiau jis pakenks Susivienijimui ir jį apdemoralizuos, tuo sveikiau bus smetoninninkų-fašistų politikai. Jie šauks: Matote, pažangiųjų vadovybė Susivienijimui gero nedavė!

SLA Pild. Taryba, vadovaujama pažangiųjų, turėtų apsižiūrėti. Ar tik nebus fašistai padarę suokalbį iš vidaus organizaciją ardyti? Kitaip, tai yra teisėtais, demokratiniais, rinkimų keliais, jie juk nesitiki laimėti. Tuo tarpu nesenai Tysliava "Vienybėje" pareiškė, kad jie nepasitenkins tol, kol neužgrobs viso Susivienijimo. Vitaitis gi tyli, "Tėvynėje" nei žodelio nesako prieš šitą smetoninninkų kėsinimąsi ant Susivienijimo. Taigi, aišku, Vitaitis yra įveltas į tą suokalbį.

Kodėl taip nepavyko paskutinis SLA vajus? Ar pagalvojo Bagočius, Gugis ir kiti pažangieji Pild. Tarybos nariai? Jie turėtų žinoti, kad tokioj organizacijoj, kaip SLA. arba LDS., yra du žmonės, kurie užima labai strategiškas vietas, būtent, sekretorius ir organo redaktorius. Kai tie du viršylos sabotažuoja darbą arba vajų, joks darbas, joks vajus negali išeiti sekmingai.

SLA tose strategiškose pozicijose randasi smetoninninkai Vinikas ir Vitaitis. Ypatingai Brooklyne SLA. organizatoriai turėjo bėdos su Viniku. Vietoj sveikinti organizatorius už uolų darbą, jis dėjo visas pastangas, statė visokias pinkles neįleidimui į Susivienijimą naujų narių. Jo tas elgėsis pasidarė toks nepakenčiamas, kad, jeigu neklystame, visas dalykas atsidūrė Pild. Taryboj, kuri turėjo Viniko "patvarkymus" atmesti. Kai šitaip yra, kai organizacijos sekretorius tik per vainą įleidžia naujus narius į organiziciją, vajus negali būti pasekmingas.

Vitaitis gi atlieka savo pareigas tame smetoninninkų suokalbyje pasigrobti, anot Tysliavos, "visą kepalą." Jis savaitinį šešių puslapių laikraštį, leidžiamą narių pinigais, panaudoja narių demoralizavimui ir pjudymui vienų prieš kitus.

Ar Jo Pranašystė Išsipildys?

Mussolinis aplankė Hitlerį. Vokietijoje buvo suruošta didelė demonstracija jo pasitikimui. Fašistai privertė žmones eiti pamatyti tolimo "svečio." Hitleris turėjo pasirodyti, kad jo svietas klauso, kad visi vokiečiai yra jo gilioje kišenėje. Abudu diktatoriai pakartojo tą pačią seną giesmę, kad komunizmas esąs jų mirtinas priešas.

Mussolinis pareiškė, kad neužilgo visoje Europoje viešpatausiąs fašizmas. Tai, žinoma, toks bus Hitlerio ir Mussolinio tikslas—visoje Europoje įvesti fašistinį barbarizmą. Tai nieko naujo. Tie jų troškimai senai žinomi. Šis jų susitikimas ir kongresavimas turi reikšmės tiktai tame, kad dabar Vokietijos ir Italijos fašizmas sieks to tikslo apvienytomis spėkomis.

Bet kaip tiktai šis Hitlerio ir Mussolinio apvienytas grumojimas gali jiems patiems be galo skaudžiai atsiliepti. Dabar pamatys fašizmo pavojų ir tie, kurie iki šiol jo nematė, kurie tikėjo, kad jis apsistos su Vokietija ir Italija. Ypatingai Anglijos ir Francijos žmonės atsikrapštys akis. Gal neužilgo pradės pūsti kiti vėjai. Jau dabar Anglija ir Francija pradeda rūsčiau kalbėtis su Mussoliniu.

Ko Užsitarnavo, Tą Gavo

Mums rodosi, kad "Keleivis" labai gerai atšovė sklokos generolams be armijos, kurie jau kelintu atveju bando apšaudyti komunistų, socialistų ir šiaip plačiosios pažangiosios visuomenės bendrą veiklą Amerikoje Lietuvių Kongrese. Nesenai "N. G." redaktorius net apsiverkė bemaldaudamas socialistus pasitraukti iš tos bendros veiklos, nes, girdi, bendrai veikiant, "atstumta daug pažangių žmonių, kurie būtų dirbę už atsteigimą demokratinės tvarkos Lietuvoje." "Keleivis" jam atsako:

> Mums rodos, kad šitam šuviui parakas buvo sugadintas visai be reikalo. Atstumta, girdi, daug žmonių, kurie butų dirbę už atsteigimą demokratijos Lietuvoje.
>
> Kur gi tie "atstumti žmonės" yra ir kas jie per vieni? Ir kur yra tas "bendras frontas," kuris juos atstumė?
>
> Jeigu "bendru frontu" vadinti Amerikos Lietuvių Kongresą, tai jis nėra vienų tik socialistų ir komunistų padaras. Ir Amerikos Lietuvių Kongresas ne atstumė demokratijos šalininkų, bet, priešingai, sutraukė juos kruvon ir suvienijo. Juk nereikia užmiršti, kad Kongrese buvo atstovaujama 71,000 lietuvių. Ar buvo kada nors pirma Amerikoje susirinkusi tokia gausi musų visuomenės atstovybė?
>
> Kitas pavyzdys, kad Amerikos Lietuvių Kongresas ne atstumė žmonių nuo Lietuvos demokratijos gynimo, bet daugiau juos suvienijo, gali būt Bostono Apskričio Komiteto demokratijai ginti piknikas, kuris įvyko per Labor Day Maynarde. Į šitą pikniką suvažiavo tiek svieto, kiek Maynardas da nebuvo iki šiol matęs. Patys "Naujosios Gadynės" korespondentai šitą faktą pripažįsta.
>
> O kas yra Bostono Apskričio Komitetas, kurio parengimus lietuviai taip karštai remia? Jis yra pažangiųjų draugijų įgaliotinių organas Lietuvos laisvei ginti. Jeigu jį galima pavadinti "bendru frontu," tai toks "frontas" turėtų but kiekvienoj Amerikos lietuvių kolonijoj, nes jis jungia žmones kruvon ir, vietoj tuščių rietenų, dirba pavyzdingą darbą.

Bendro Fronto Sutartis Tarpe Italijos Komunistų Partijos ir Socialistų Partijos

(Ištisas vertimas)

Ištisus tris metus Italijos Komunistų Partija ir Socialistų Partija vedė bendros veiklos politiką kaip pačioje Italijoje, taip užsienyje tarpe italų emigrantų ir Ispanijoje. Šita veikla davė labai vaisingų rezultatų. Ši bendro fronto politika pasirodė nepavaduojama priemone darbininkų klasės kovai prieš karą ir fašizmą.

Abi partijos, kietai pasiryžę sustiprinti ir vystyti tai, kas jau atsiekta, nutarė priimti sekamas direktyvas, kaipo naują čarterį bendram veikimui:

1. Italijos Socialistų ir Komunistų Partijos, kurios turi tą patį tikslą nuversti fašizmą ir kapitalizmą ir sukurti socialistinę visuomenės santvarką, nutaria sustiprinti jas rišančius ryšius kaip generalės politinės veiklos sferoje, taip sferoje kasdieninio praktiško darbo. Jos skaito buvimą tikrai apvienyto fronto tarpe Socialistų ir Komunistų partijų viena iš svarbiausių sąlygų apvienijimui visų antifašistinių spėkų ir įkūrimui liaudies fronto judėjimo Italijoje.

2. Dabartinėje klasių kovos ir politinės kovos fazėje abidvi partijos sutinka šaukti visus Italijos žmones į kovą už laisvę ir demokratiją ir už įsteigimą demokratinės respublikos. Šita respublika turės būti darbininkų klasės kontrolėje ir aprūpins žmones duona, taika ir laisve. Ji imsis reikalingų žygių atakavimui fašizmo ir reakcijos pačiose jųjų šaknyse (ji sunacionalizuos monopolistines pramonės ir bankines įstaigas, sunaikins feodalizmą žemės ūkyje ir tt.). Šitais žygiais ji praskins kelią socializmui.

3. Palengvinimui šios kovos abidvi partijos pasižada savo kovoje prieš fašizmą suvienyti visas esamas anti-fašistines partijas ir organizacijas kaip Italijoje, taip užsienyje tarpe italų emigrantų. Ypatingai jos pasižada suvienyti dvi darbo unijų federacijas, veikiančias emigracijoje. Tuo pat sykiu jos nutaria tuojaus atidaryti diskusijas anti-fašistiniuose rateliuose išlukštenimui liaudies fronto programos.

4. Būdamos giliai įsitikinę dėl būtino reikalo masinės kovos prieš Italijos fašistų naminę ir užsienio politiką, ir būdamos įsitikinę, kad tėra vienas kovos kelias nuvertimui fašistinio režimo, abi partijos pasižada visur kovoti bendrai: dirbtuvėse ir fašistinėse masinėse organizacijose (darbo unijose ir kitose organizacijose), miestų rezidenciniuose distriktuose, tarpe valstiečių, mokyklose ir armijoje. Tuojaus visur turi būti išdirbti greitieji žmonių kaip ekonominiai, taip politiniai reikalavimai ir tam tikslui turi būti pilniausiai išnaudojamos fašistinio režimo legališkos galimybės.

Abi partijos, kietai surištos žmonių ekonominiais ir politiniais reikalavimais, teiks visokią politinę paramą Ispanijos Respublikai, jos armijai, jos žmonėms ir jos valdžiai. Jos veiks taip, kad suburti į daiktą visas Mussolinio užsienio politikai priešingas spėkas, tuomi priverčiant fašistinę valdžią ištraukti savo ginkluotas spėkas iš Ispanijos ir sudaužant taip vadinamą Berlyno-Romos ašį.

Abi partijos remia tarptautinę taikos politiką; jos darbuojasi už sustiprinimą Tautų Lygos pamatų kolektyvio saugumo ir bendros pagelbos prieš užpuolikus. Jos pasižada bendrai ginti Sovietų Sąjungą ir remti visose šalyse plačią kampaniją dėl laikymosi Tautų Lygos konstitucijos.

5. Atsižvelgiant į naujo pasaulinio karo pavojų, kuriuomi fašistai grumoja Europai ir visam pasauliui, abidvi partijos stiprins masinį judėjimą prieš Mussolinio ir Hitlerio provokacijas ir palaikys visas tas spėkas, kurios stovi už palaikymą ir sudrūtinimą taikos.

Betgi jei, nepaisant jokių pastangų, pasaulis vistiek užsidegtų nauju karu, tai proletariatas žiūrės, kad karas būtų fašizmo šermenys. Proletariatas gins savo pozicijas visur, kur jis naudojasi elementariškomis teisėmis ir laisvėmis, bet kur galioje yra reakcionieriai, ten jis sabotažuos karą ir griebsis kovos prieš naminį ir tarptautinį fašizmą. Tokiame kare proletariatas iškels vėliavą žmonių laisvės ir solidarumo.

6. Abi partijos darbuosis už apvienytą veikimą tarpe Darbo ir Socialistinio (Antrojo) Internacionalo ir Komunistų Internacionalo, taipgi tarp darbo unijų internacionalų, idant išvystyti reikalingą kovą prieš fašizmą tarptautiniu mastu.

7. Abi partijos skaito bendrą veiklą pirmu žingsniu linkui sukūrimo apvienytos darbininkų klasės partijos, kuri bus galingas proletariato įrankis jo kovoje prieš fašizmą.

Organizacinės vienybės problemas jos diskusuos šviesoje prityrimų Italijoje ir kitose šalyse.

8. Abi partijos šaukia Komunistų Partijos ir Socialistų Partijos narius bendrai darbuotis tarpe emigrantų Italijos Žmonių Unijoje, idant išvystyti anti-fašistinį bendrą frontą ir liaudies frontą.

9. Abi partijos pasilaiko savo pilniausią nepriklausomybę kas liečia viršininkus ir politines pažiūras. Kiekviena tęs savo nepriklausomą propagandą ir veiklą.

10. Abi partijos pasižada bendrai darbuotis kovoje prieš šnipus ir prôvokatorius.

11. Abi partijos pasilaiko pilniausią laisvę naujų narių rekrūtavime.

12. Abi partijos atsieks bendrą veiklą visose viršpaminėtose sferose ir abiejų sutiktoje formoje visose jų organizacijose.

Jos pasižada išryškinti ir išaiškinti šią sutartį visoje šalyje ir išleisti direktyvas dėl palengvinimo abiejų partijų nariams ją pravesti gyveniman.

San Francisco miesto policistas ir arklys, ginkluoti ir paruošti laužymui streiko.

LIETUVOS ŽINIOS

Nubaudė Darbininkus už Susimušimą su Policija

PANEVĖŽYS. — 1936 m. rugpjūčio 27 d. Ramygaloje šeši prie plento tiesimo darbų dirbę darbininkai dainuodami gatvės viduriu ėjo į savo gyvenamas vietas. Dainos nepatiko policijos vachmistrui. Pastarasis darbininkus įspėjo, kad nusiramintų. Tačiau linksmi žmonės nenutilo.

Už miestelio juos prisivijo vachmistras Krikščiūnas ir policininkas Paštukas. Abu nieko nelaukdami, "chorą" pradėjo skirstyti guminių lazdelių pagalba. Keli darbininkai, gavę tokius smūgius, pradėjo laužti mietus ir rinktis akmenis, kurių pagalba gynėsi nuo policininkų. Abu policininkai buvo sužeisti, o darbininkai sulaikyti ir patalpinti į daboklę.

Buvo pravesta kvota ir visi darbininkai patraukti teismo atsakomybėn.

Byla buvo perduota svarstyti kariuomenės teismui, bet pastarasis radęs, kad jam neteisminga, grąžino Panevėžio apygardos teismui.

Panevėžio apygardos teismas šią bylą nagrinėjo rugsėjo 2 d. ir darbininkus: Praną Valikonį ir Kazį Samaną nubaudė po 6 mėn. paprasto kalėjimo, o Antaną Narsutį, Praną Marozą, Stasį Nevedomską ir Kazį Karlapavičių—po 3 mėn. paprasto kalėjimo.

Vieną Pakrikštijo, Vieną Papjovė ir Keletą Sužeidė

Južintai, Rokiškio aps. Rugpjūčio 29 d. Južintuose buvo šv. Baltramiejaus atlaidai. Južintiškiai—vaišingi žmonės, prieš kiekvienus atlaidus prisigamina įvairios "krūminės" ir "šamarlako," ir prisikvietę svečių vaišinasi. O besivaišindami kartais ir susipeša. Šių metų Baltramiejaus atlaiduose Kulių km. buvo surengta gegužinė. Į gegužinę atvyko Kremešiškių Kvedaras ir be jokios kaltės užpuolė besilinksminantį jaunimą ir, skautišku peiliu papjovė jaunuolį Šeškų ir dar šešius subadė, vieną iš jų sunkiai. Šeškui perdurti plaučiai. Kvedaras, atlikęs tą baisų darbą, sėdo ant dviračio ir nuvyko į Kamajų m., nes jis į Kulius buvo atvykęs iš Kamajų. Mat, Kamajuose pil. J. krikštijo vaiką ir ten krikštynose perdaug jis buvo prisigėręs degtinės. Laimė, kad kaip jis sugrįžo į Kamajus, jam nepalankūs svečiai krikštynose buvo nuvirtę į patvorio dilgines, nes kitaip ir ten jis kokia vieną "dūšelę" dar būtų pasiuntęs pas Abraomą. Tai taip mūsų jaunimas savo "sielas nuvalo" per atlaidus.

Visus Biznius Varo Klebonas

Vyžuonos. Vyžuonos nedidelis bažnytkaimis pasižymi tuo, kad turi labai turtingą ir didelį biznierių kleboną, kuris gerokai moka pasinaudoti savo parapijonimis ūkininkais.

1. Jis turi su verslininkais spirito varyklą.

2. Supirkiėja ir krauna po klebonija į rūsius gyvulių odas.

3. Klebonijoje yra ir bankelis, kuris dažnai įsikreditavusiam ir patekusiam į klebono rankas ūkininkui sudaro šiame pasaulyj didesnį pragarą, negu jis įsivaizduoja aname pasaulyje.

4. Jis yra įsigijęs didelį Jasionių dvarą ir šiaip ūkių.

5. Jis neužmiršta ir bekonų auginimo reikalų. Tam tikslui siekti parapijos lėšomis statosi 50 bekonų moderniškas kiaulides.

6. Pieninė taip pat klebonijoje, kuri ūkininkams sudaro daug nemalonumų ir dėl pieno riebumo nustatymo ir dėl kitko.

Žmonių nepasitenkinimas didelis.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Dabar man neaišku, ar ta pati yra organizacija Amerikos Legionas ir Juodasis Legionas? Savo laiku apie pastarąjį buvo daug rašyta, bet dabar nebesigirdi. Paaiškinkite, kaip ten yra?

Losangelietis.

Tai yra dvi skirtingos organizacijos. Amerikos Legionas yra eks-kareivių ir karininkų organizacija. Sakoma, kad ji turi arti pusantro miliono narių. Amerikos Legionas šiomis dienomis turėjo savo konvenciją New Yorke. Ji tapo suorganizuota tuojaus po pasaulinio karo.

Kas kita su Juoduoju Legionu. Jisai ypatingai pagarsėjo Detroite. Tai bjauri teroristų ir chuliganų organizacija, griežtai slapta, panaši pietinių valstijų teroristiniam Ku Kluks Klanui. Pernai ar užpernai žmogžudingi Juodojo Legiono darbai buvo iškelti aikštėn ir keletas jojo narių ir vadų buvo nuteisti ilgiems metams kalėti, kaipo žmogžudžiai.

Kaip plačiai šitas Juodasis Legionas gyvuoja ir veikia, dar sunku pasakyti. Sakoma, kad jis turi skyrius ir kituose miestuose, apart Detroito.

LITERATŪRA ir MENAS

Iš Lietuvių Meno Sąjungos 3-čio Apskričio Posėdžio

LMS 3-čio apskričio valdybos posėdis įvyko rugsėjo 19 d. Nors per tūlą laiką valdybos veikla nebuvo matoma, tačiau ji veikė, planavo ir pasibrėžė daug svarbių dalykų gyveniman vykinti.

Kaip jau žinoma, apskritys palaiko chorvedžių lavinimo kursus, vadovaujamus B. Šalinaitės. Šalinaitė nusiskundė, kad nuolatiniai bemokindama Sietyno ir Aido Chorus pusėtinai pavargo ir norėtų kiek tiek darbo pavesti mokiniams. Mokiniais yra Mildred Jamison, G. Kazakevičius, J. Sukackas, Aldona Žilinskaitė ir Aldona Klimaitė. Pastaroji jau mokina Pirmyn Chorą Great Necke. Dabar Klimaitė apsiėmė mokinti Bangos Chorą Elizabeth, N. J. Apskričio valdyba mano, kad jeigu Šalinaitė pasitrauks iš didžiulių chorų mokinimo, tai turės pasilikti kaipo prižiūrėtoja (superwiser), t. y., ji turėtų atlankyti chorus kas antrą ar trečią savaitę. Tuomi manoma bus galima sustiprinti silpnesnius chorus.

Apskričio valdyba taipgi rūpinasi ir teatro dirvoj veikla. Nutarė pasiųsti Amiliją Jeskevičiutę imti režisoriavimo kursus.

Taipgi nutarta pradėti rengtis prie Meno Sąjungos 3-čio Apskričio suvažiavimo, kad jį padarius tikru menininkų ir kultūrininkų suvažiavimu. Po suvažiavimo turėt didelį koncertą, kuriame dalyvautų visos 3-čiam apskrityj esančios muzikališkos jėgos, kaipo kontestantai.

LMS 3-čio Apskričio pirmininkas,

G. Klimas.

Kas Naujo Meno Pasaulyj?

Kelis metus veikusi Teatro Unija—sustojo. Kaip kas daro išvadas (Atkinson, New Yorko Timese), kad žmonės nepaiso revoliucinių ir klasiniai sąmoningų veikalų. Mat, Teatro Unija tokius veikalus vaidino.

Bet tai netiesa. Teatro Unija atliko labai svarbią rolę savo trumpame gyvenime. Viena, parodė, kad teatras Amerikoj plačiai publikai "nemėgiamas" tik todėl, kad jo bilietų kainos (po $2, $3, $4 ir $5) perauktos. Antra, Teatro Unija parodė, jog publika, darbininkija, myli gerus klasinius veikalus. Dar prie to, Teatro Unija parodė kelią, paakstino steigti WPA Teatrus. O šie, valdžios remiami, dar mažesnėmis kainomis (nuo 30c iki 55c) duoda gerus veikalus.

* * *

Mike Gold, rašydamas apie teatrą ir veikalus, pastebi, jog

"Mes norime klasikų; mes norime visos žmonijos praeities. Bet jei mes naudosime praeitį išbėgimui iš dabarties, tai mes sustabdytume gyvus žmones ir artistų veiklumą."

Tai tiesa. Kai kurie proletariniai veikalai nepasisekę, kiti net ir "kvaili," Mike aiškina, tačiaus pati proletarinio meno ideja, darbininkiškų veikalų "bendra ideja ir dabar yra reikalinga ir sveika." Vadinasi, dėlei kelių nepasisekimų, proletarinė kūryba nereikia padėti į šalį—ji reikia plėsti ir tobulinti.

* * *

Clifford Odets grįžo iš Hollywoodo New Yorkon. Tas jaunas ir gabus aktorius, patapęs dramaturgu, buvo nuviliotas į Hollywood rašyti judžiams tekstus. Odets buvo apmokamas judžių kompanijos po $2,500.00 į savaitę. Tai riebi alga.

Iš to buvo daroma spėliojimai, kad Odets jau nupirktas kapitalistų ir pirmeiviškas kultūrinis judėjimas iš jo nieko daugiau negali tikėtis. Tačiaus Odets sugrįžo. Pasikalbėjime su Daily Workerio reporteriu, Ben Burns, jaunas mūsų dramaturgas pareiškė, kad jis dirbs *kairiajam teatrui.*

"Kairysis teatras nepriklauso Broadway," sako Odets. "Jis turi būt visoje šalyje, WPA teatruose ir unijų svetainėse. Koks yra sensas rašyti veikalus dėl keleto buržujų intelektualų ant Broadwės, kurie moka po $3.50 įžangos."

Jei Odets išlaikys savo prižadus, kaip jis kad pasižada, tai iš jo galima daug tikėtis progresyviam teatrui. Odets dar jaunas, jo kūrybos darbas dar tik prasidėjo. Jis yra didelių gabumų žmogus. O jei tuos gabumus sujungs su naujomis idejomis, su progresu, su visos žmonijos humanizmu, tai Odetso darbas bus dar sekmingesnis ir našesnis.

* * *

Vėl nauja teatro organizacija ateina New Yorko teatrų centran. John Houseman ir Orson Welles paskelbė, kad jie organizuoja naują teatro organizaciją. Lapkričio mėnesį jie ruošiasi atidaryti teatrą po vardu Mercury Theatre. Organizatoriai pareiškia, kad bus "kitas žingsnis padaryta link tikro Liaudies Teatro Amerikoj."

Mercury Theatre perima tradicijas Teatro Unijos ir kitų kairiųjų organizacijų. Ši nauja organizacija pradės sezoną su Shakespearo veikalu "Julius Caesar". Tačiaus minimas veikalas bus sumodernizuotas, perimtas prie artimesnių nuotikių. Vienok, Mercury teatras nesitenkins tik klasikiniais, jis imsis nešti tradicijas veikalų, kaip "Peace on Earth," "Stevedore", "Black Pit," "Marching Song" ir kitų.

Houseman ir Welles jau plačiai pasižymėję Broadway teatrų centre. Jie dirbo prie WPA ir per jų pasidarbavimą pastatyta veikalai 'Dr. Faustus," "Macbeth" ir 'The Cradle Will Rock.' Todėl iš tokių veikėjų galima tikėtis gerų pasekmių.

* * *

New Yorke dabar galima matyti judžiuose Maksimo Gorkio veikalą "Ant Dugno". Šis veikalas padarytas francūzų kalboje, tačiaus su angliškais paaiškinimais gana gerai galima suprasti.

"Ant Dugno" yra rašytas 1902 metais. Tai gerokai dar priešrevoliuciniais laikais. Tais laikais nei Gorkis nebuvo tuo, kuo jis patapo perėjęs 1917 metų revoliucijos kovas. Tačiaus jo veikalas proletarinis.

Gorkio veikale vaizduojama kapitalistinio pasaulio aukos, taip vadinami "nupuolę" žmonės. Francūzų direktorius, Jean Renoir, Gorkio veikalą dar praplėtė, padarė jį pasauliniu. Judžių technika veikalą padarė taip pat daugiau apimančiu, daugiau scenų parodančiu.

V. Bovinas.

Vaizdelis

Ruduo verkšlena. Lietuvos kelio purvais brenda ilga ilgintėlė kariuomenės eilė. Leizgyvi vienas po kito kulniuoja susitraukę purvinai pilkuosna, lyg apylinkės laukai, ploščiuosna, niurūs kareiviai.

Iš kur ir kur?

Iš kur nežinia. Bet tolėn įbestos, nieko nereiškiančios akys, išblyškę veidai ir pati visiškai prisivariusių žmonių eisena liūdyja, kad iš toli. Gal iš Rusijos vidurio, o gal ir šaltojo Sibiro.... Bet ar ne vis viena? Vis tik jie apleidę namiškius, gal be duonos palikę žmonas, vaikus....

O kur?

Aišku. Ten, iš kur, lyg tolimos perkūnijos griausmai, atskrenda tai tvirtesni, tai silpnesni duslūs trenksmai.... Jau ir čia girdėti karo aidas, o čia ir jo aukos....

Ir nenoromis žvilgsnys kreipiasi į pamažu judančią ilgąją eilę ir lydi ją taip, kaip jau nevieną jų lydėjo, kol neišnyksta iš akių paskutinis žmogus....

Jau daug jų nuėjo vakarų linkui—tik kažin kiek sugrįš....

Ir skauda širdis, skauda, pamačius, kaip da žemai stovi žmogus....

Julius Janonis.

Pašiaušėlis, 1914-X-3.

Literatūra ir Teatras Sovietų Sąjungoj

Lionas Feuchtvangeris.

Lionas Feuchtvangeris yra vienas žymiausių Vokiečių rašytojų-novelistų. Jis dabar gyvena emigracijoj. Prieš tūlą laiką rašytojas lankėsi Sovietų Sąjungoj ir ten studijavo teatrą ir literatūrą. Žemiau telpąs straipsnis lietuvių kalbon verstas "L. žinių." Talpiname jį kiek tiek sutrumpinę.—*"L." Red.*

Sovietų Sąjungoj literatūra ir teatras yra gana žymiai apriboti štandartizuoto optimizmo. O teatras ir literatūra yra tokie faktoriai, kurie daugiausiai gali daryti įtakos ir ugdyti asmenybes.

Gaila, nes kaip tik Sovietų Rusijoj literatūrai ir teatrui klestėti sąlygos yra nepaprastai palankios. Tame milžiniškame krašte, kur iki šiol didžiausiai gyventojų daliai visai nerūpėjo dvasinės kultūros reikalai, dabar į šviesą išėjo nepaprasta daugybė talentų, kurie iki šiol buvo paslėpti. Tie talentai gali ir duoti ir priimti.

Mokslininkams, rašytojams, menininkams, aktoriams gera gyventi Sovietų Sąjungoj. Juos ne tik vertina, globoja ir prideramą pagarbą ir gausių pajamų pati valstybė suteikia, ne tik jiems parūpinama visos pagelbinės kūrybos priemonės, bet ir nė vienam jų nereikia rūpintis, nekyla klausimas: ar apsimokės tai, ką aš darau? Be to, jie dar turi pačią jautriausią pasaulyj publiką.

Kokį skaitymo alkį kenčia Sovietų Sąjungos gyventojai sunku įsivaizduoti. Laikraščiai, žurnalai, knygos tiesiog "ryte ryjamos" ir tas apetitas vis dar nė nepasotinamas. Aš noriu čia papasakoti vieną mažą išgyvenimą. Aš kartu su kitais apžiūrinėjau naują "Pravdos" spaustuvę. Šis Maskvos laikraštis yra labiausiai Sovietų Sąjungoj išsiplatinęs. Mes ėjom aplink milžinišką rotacinę mašiną, viso pasaulio tobuliausią: per dvi valandas ji išspausdina du milionus egzempliorių. Visa ta mašina prilygsta lyg kokiam gigantiškam lokomotyvui. Po jos aštuoniasdešimt metrų ilgio platformą vaikštai, kaip po kokio okeaninio garlaivio denį. Kai aš ten kokį ketvirtį valandos aplink pasisukaliojau, aš pastebėjau, kad ta mašina užima tik pusę tos salės, kurioje ji patalpinta. Kita pusė yra tuščia. Aš paklausiau kodėl taip yra.

—Mes dabar spausdinam — paaiškino man, —"Pravdos" vieną laidą tik du milionu egzempliorių. Bet mes turim kitus penkis milionus abonentų, kurie jos laukia. Kai tik mūsų popieriaus fabrikai galės suspėti, mes pastatysim antrą mašiną.

Taip pat mėgiamų autorių knygos leidžiamos laidomis ir tos laidos yra tokios didelės, kad apie jas išgirdę užsienio leidėjai tik išsižiotų. 1936 m. pabaigoj Puškino veikalų išplatinta daugiau 31 miliono egzempliorių; o Markso ir Lenino knygų dar daugiau išplinta. Ir vien tik popieriaus trūkumas apriboja populiarių rašytojų kūrinių laidų didumą. Tokio autoriaus knygos tą pačią dieną, ką tik ją išleidus, nebegalima gauti nė vienam knygyne, nė bibliotekoj. Vos tik išeina nauja laida, o pirkėjų jau stovi eilės ir nežiūrint kiek jos būtų išleista 20,000 ar 50,000 ar 100,000 egzempliorių, per keletą valandų jau nebėra. Bibliotekos—o jų yra apie 70,000—mėgiamų autorių knygas turi prieš kelias savaites, iš anksto užsakyti. Dėlto ir knygos Sovietų Rusijoj, nors jos labai pigiai parduodamos, yra kažkas brangu. Ir aš iš pradžių laikiau daugiau negu juoku, kai man sakė:

—Pinigus jūs galite nerakinęs laikyti, bet knygas, prašau, laikykite po raktu.

Taip pat žinomų rašytojų knygos verčiamos į daugelio Sovietų Sąjungos tautų kalbas. Ir rašytojų veikalus skaito tokios tautos, kurių vardus pats vargiai ar žino.

Sovietų skaitytojai daug ilgiau ir intensyviau su knygomis bendrauja, negu kitų kraštų žmonės. Jei tik rašytojas surado kelią į Sovietų piliečio ausį, tai jis ten yra taip mylimas, kaip kitur filmų žvaigždės ar boksininkai, ir žmonės jam pasitiki, kaip tiki katalikai išpažinties klausytojui.

Taip pat ir mokslo veikalai Sovietų Sąjungoj turi gerą dirvą. Nauja Kanto veikalų laida iš 100,000 egzempliorių buvo tuojau išpirkta. Ten ginčijamasi dėl mirusio filosofo kurio nors sakinio, lyg tai būtų aktuali ekonominė problema, kiekvienam turinti praktišką reikšmę. Jie ginčijasi ir dėl istorinių asmenų, lyg tai būtų liaudies komisarai.

Panašiai kaip su literatūra yra ir su vaidybos menu.

Sunku kalbėti apie Maskvos teatrus ir Maskvos filmas, sunku tiksliai išreikšti, o ne svajoti, nežiūrint ar kalbėsim apie pastatymą ar publiką. Sovietų Rusijos žmonės yra geriausi, atsakingiausi ir drąsiausi pasaulio režisieriai ir muzikai. Nuostabiai maskviečiai vaidina savo tautos kompozitorių—Čaikovskio, Rimskio-Korsakovo, jaunojo Dzeržinskio "Ramųjį Doną" arba ir "Figaro," "Carmen" operas. Pas juos ne vien tik muzikos tobulumas, išbaigtumas, bet taip pat ir režisūra, vaidyba, dekoracijos—viskas neapsakomai naujai ir gyvai padaryta. To pasiekti ką pasiekia meno srity Maskvos dailės teatras ar Vachtangovo teatras, nė vienoj kitoj šalyj negalima, visai nežiūrint į talentus, kantrybę ir pinigus. Nes, kad pasiektų tokį darnumą, "susivaidinimą", kiekvienos rolės sukūrimas, reikia mėnesius ir kartais net metus užtrunkančių repeticijų, o tai tėra galima, jei virš režisieriaus pečių nekalba pelną gaudančio savininko botagas.

Dekoracijos, scenovaizdžiai yra taip padaryti, išbaigti, kokių aš niekur kitur nesu matęs. Taip pat operose ar tam tikruose istoriniuose veikaluose visas pastatymas yra labai turtingas, puošnus. Pirmiau būta palinkimų į ekstravaganciją. Tačiau tai praėjo, dabar viskas daroma saikingiau, bet drąsių, įdomių eksperimentų pasitaiko ir dabar. Vachtangovo teatre aš mačiau "Daug triukšmo dėl nieko." Lengva ir greita kiekviena smulkmena, drąsu iki įžulumo ir šekspyras ir džazo muzika gražiai kartu sutampa. Be to, Maskvoj tas pats veikalas įvairiuose teatruose statomas įvairiuose stiliuose, pav., statoma "Othelo", "Romeo" ir dramos ir operos. Dviejuose Maskvos teatruose aš mačiau jauno rašytojo Pagodino veikalą "Aristokratus." Tai veikalas, kuriame vaizduojama kalinių kolonija. Vachtangovo artistai jį pastatė nepaprastai gerai, iki smulkmenų išdalytai, šiek tiek tradicionališkai. O tuo tarpu Ochlupovas jį pastatė be dekoracijų, konstruktyviškai, visur kur stilizuotai, labai eksperimentališkai ir įspūdingai.

Kaip man žinovai pasakojo, Leningrado teatrai neatsilieka toli nuo Maskvos, o kai kuriose srityse net Maskvos teatrus jie pralenkia. Provincijoje pristatė pagal paskutinius technikos atsiekimus daug naujų gražių teatrų namų, ir iš sostinių į šiuos teatrus siunčia išbandytus, išgarsėjusius ansamblius ne trumpoms gastrolėms, bet visam laikui.

Filma gali naudotis dar didesnėm pagelbinėm priemonėm ir filmų režisieriai gali, visai neatsižvelgdami į išlaidas, eksperimentuoti. O ko tuo būdu pasiekiama aš turėjau progos įsitikinti pamatęs vieną beveik visai baigtą statyti filmą, tikrai poetišką filmą "Bešin Lug," tai tikras meno kūrinys, pilnas vidinio Sovietiško patriotizmo.

Bet ir publika yra dėkinga. Maskva turi 38 didelius teatrus, nemažą skaičių kliubinių teatrų, mėgėjų teatrų ir panašių. Be to, visa eilė naujų teatrų dabar statoma. Visuos šiuose teatruose per spektaklius beveik visuomet yra išperkamos visos vietos. Bilietų gauti į juos netaip lengva. Man pasakojo, kad dailės teatre nuo jo įsteigimo dar niekuomet nebuvo nė vienos laisvos vietos. Publika sėdi prieš sceną ar prieš uždangą, atsidavusi, kiekvienu niuansu gėrėdamosi, tačiau pilna naivumo, kuris kaip tik įgalina gėrėtis visu tikru menu. Ši jautri publika kartu yra kritiška ir nekalta. Ji "gardžiuojasi" kiekvienu diskretišku psichologišku niuansu nemažiau, kaip ir dekoratyviniu meisteriškų triuku. Kai didis aktorius Chmelovas vaidino Aleksejaus Konstantinovičiaus Tolstojaus "Car Fiodor" veikale patį carą Fiodorą, gerutį ir silpnutį, nežinantį, ką jis turi daryti, kai užuot tvirtai pašokęs, jis vos pastebimai timptelėjo kaklą, lyg kas jį smaugtų ir jo lūpose pasirodė maža, netikra šypsa, greta manęs sėdėjęs senas žmogus giliai ir nelaimingai atsiduso; jis tuojau suprato, kad ten caras scenoj nusišypsojo dėl savo ir savo krašto laimės. Ir kai Otelo pateko į Jago nagus ir patikėjo, kad Dezdemona myluojasi su Kasijum, tai gretą manęs sėdėjusi moteris truputį sugriežė dantimis ir išdidžiai pasakė: "Kvailys." O kai paskutiniam "Carmen" veiksme pakyla cirko sienos ir kai nekantriai laukianti publika pamato bulių kovas, tai iš dviejų su puse tūkstančių operos klausytojų išsiveržia gilus ir baimingas "ah."

Taigi, iš to jau matyt, kad Sovietų rašytojai ir teatralai turi idealią publiką. Be to, jie dar naudojasi plačiausia ir gausia valstybės parama. Atrodo, kad jie savo darbą turėtų dirbti su dideliu džiaugsmu. Tačiau, deja, kaip tik juos ir veikia tas štandartizuotas optimizmas, kurį aš aukščiau minėjau.

Sovietų Sąjungos meno politika nėra vienašališka. Ji yra labai "plačiaširdė" visai senajai literatūrai, mėgstama ir leidžiama rusų ir užsienio klasikų veikalai. Taip pat leidžiama daug ir dabartinių Vakarų Europos rašytojų veikalų. Ir jiems tėra taikomas tik vienas mastas—jų kokybė. Maskvoj išeina rusų, vokiečių ir kinų laidos žymaus žurnalo "Internationale Literatur." Ir beveik negalima būtų rasti geresnio tarpininko tarp Sovietų ir svetimų literatūrų, kaip šis laikraštis. Taigi, vokiečių klasikų svajonės apie "universalią literatūrą," apie "mokslininkų respubliką" niekur nebuvo taip priartėję prie tikrovės, kaip Sovietų Sąjungoj.

Esant tokiai tolerancijai tuo labiau dabartiniams sovietų autoriams yra svetima planingojo ūkio politika, su kuria jie turi susidurti. Nors nėra persekiojami tie rašytojai, kurie nukrypsta nuo šios "generalinės linijos," tačiau aiškiai proteguojami tik tie, kurie savo veikaluose kiek galima dažniau naudoja to herojiško optimizmo leitmotyvą.

Tačiau grįžkime prie mūsų temos. Rimtų dabartinio laiko dramos veikalų ar filmų, jei jos neliečia politinių dalykų, mažai testatoma. Ir dėlto Sovietų teatrų ir filmų repertuaras yra siaurokas. Buvo "nuimta" viena nepaprastai gera opera, nes jos tekstas neatitiko linijai.

Taigi, teatrams, kurie ne vien tik herojiškai—optimistiškus veikalus vaidina, nelieka nieko kita, kaip tik klasikai ir jų tveriamasi. Man būnant Maskvoje, nemažiau aštuoni teatrai vaidino Šekspyrą; taip pat Maskvos teatruose galima pamatyti Bomaršo, Šilerio, Ostrovskio, Gogolio, Tolstojaus, Gorkio ir Gozio veikalus. Dikenso romanų inscenizavimus—visur nepaprastai geri nauji pastatymai. O filmų režisieriai, kurie nenori statyti herojiškai optimistiškų filmų, tegali daugiausiai sukti tik komedijas.

—Autorius, — kaip man Maskvoj pasakojo, —jei jis nori, kad jo nepolitinį veikalą pastatytų, jei jis nesivadina Gorkiu, turi būti bent mažiausiai prieš penkiasdešimts metų miręs.

Ir šis juokas truputį per karčiai skamba. Iš viso, Sovietų meno politika sudaro tokį įspūdį, bent tai, kaip Maskvoj vaidinama, kad ten geriau vaidinama negu tai, kas yra vaidinama.

(Tąsa 4-tam pusl.)

New Yorko Naturalės Istorijos Muziejus susilaukė naujų eksponatų nuo kalno Shiva, kurio viršūnę, esančią mylios aukštyje, baltas žmogus pirmu kartu pasiekė tik pereitą mėnesį. Parvežta daugiausia peliukių, taipgi voverių, kralikų, ežių ir kitų mažų gyvūnėlių.

Dailioji Literatūra

Įsigykite Šiuos Svarbius Literatinius Kūrinius.

BEŠVINTANTIS RYTAS

Stasio Jasilionio-Buolio Sūnaus gražiausių eilių rinkinys. 288 puslapių, kaina 50c

MORTOS VILKIENĖS DIVORSAS

Parašė Mikas Rasoda (Mizara).

Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo, apie kurią daug rašo užsienių spauda. Lietuvoje net autoriaus politinei linijai priešingą spauda, visgi turėjo užgirti kaipo puikų kūrinį.

216 Puslapių, Kaina $1.00

Išleido Dienraštis "Laisvė."

MOTINA

Parašė Maksimas Gorkis

Vaizdai iš darbininkų kovų caro priespaudoje. Streikai, slaptas literatūros platinimas ir visokioje formoje pletimas bolševikiškos propagandos.

Knyga iš 501 puslapių, kaina $1.00

Išleido dienraštis "Vilnis."

JANONIO RAŠTAI

Tai eilės pirmutinio lietuvių darbo žmonių genijaus poeto.

112 puslapių, kaina 35c

Laida Kooperacijos Bendrovės "Sviesos" Kaune

MAČIO-KEKŠTO EILĖS

Puikios liaudiškos eilės rašytos laikais kada Lietuva buvo cariškos Rusijos vergijoje

100 puslapių, kaina 35c

Laida Brolių Baltrušaičių PITTSBURGH, PA.

POVILAS JURKA

Parašė Mikas Rasoda

Vaizdai iš prohibicijos-blaivybės laikų Amerikoje. Piešia streikus, krizio laikus ir bankrutus, kur nukenčia ir lietuviai.

318 puslapių, kaina $1.00

LAIDA ALDLD.

ARTURAS REGRATIS IR JO RAŠTAI

Puikios eilės ir labai įdomi autoriaus biografija.

176 puslapių, kaina 50c.

IŠDAVIKAS

Puiki poema, kur piešiama pokarinė epocha

Parašė Jonas Kaškaitis Puslapių 263, kaina $1.00

Reikalaudami knygų arba norėdami užsirašyti "Laisvę" kreipkitės šiuo antrašu:

"LAISVĖ"

427 LORIMER ST.,

Brooklyn, N. Y.

VYNUOGĖS

N. Ogniev

(Pabaiga)

—O ką tu su vynuogėmis ten gudravojai?—rimtai klausė Zina.

—Nieko... Tik bijau, kad nuo valkatos neatimtų.

—Na?

—Zina, pameskime menkniekius,—tarė Vasiukas.—Klausyk, apsiveskime mudu.

—Nei pamislyti nenoriu.

—Bet tu pagalvok. Rimtas dalykas. Greitai būsiu inžinierius, sekantį pavasarį. Dabar turiu darbą Maskvoje. Turėsime gerą kambarį, reguliarę algą. Prie to, aš žinau, kad tau patinku... Ar ne tiesa, Zina?

Mergina tylėjo. Tolumoje baltavo gulbė. Banga pakėlė Vasiuką ir prinešė prie Zinos. Mergina pajuto ant savo kojos lengvą palietimą rankos. Ji sujudo, sudavė delnu per vandenį.

—Fu, sūrus,—tarė Vasiukas.—Tiesiai į burną pagavau. Kam vandenį taškai?

—O tu neliesk. Graibstaisi, kaip apie savo,—atsakė Zina.

—Tai netikėtai. Klausyk, Zina. Aš rimtai kalbu apie apsivedimą. Aš tave myliu.... ir noriu su tavim gyventi.

—Eik pas savo Oną, o prie manęs nesikabink.

—Zina, juk tą tik juokais sakai. Na gerai. Plaukime.

Plaukė greitai, pasirodė kraštas.

Vakacijos baigėsi, laikas į darbą. Laikas stoti prie mašinos, šalis reikalauja vis daugiau produktų. Tą liūdijo nuolatinis dundėjimas traukinių, kaukimas garvežių, sujudimas.

Zina atbėgo į gelžkelio stotį pusė valandos prieš pribuvimą traukinio. Vasiukas su savo dėže jau buvo stotyj: reiškia tikrai prisirengė kartu važiuoti su Zina. Mažame kambaryje žmonės stovėjo eilėj prie bilietų; bilietų dar nepardavinėjo.

Ant stoties platformos atėjo augšta žila moteris, ir paklausus ko tai pas sargą, nuėjo į bilietų pardavinėjimo kambarėlį.

—Ah, velnias mane paimtų!—sušuko Vasiukas.—Kaip tai galėjo būti, aš užmokėjau už 10 kilogramų, o čia pasvėriau yra 13. Reiškia, aš nedamokėjau.

—Skubėk greitai ir užmokėk,—tarė Zina.—Aš pabūsiu eilėje.

—Zina, dabok pinigus ir dėžes,—greitai kalbėjo Vasiukas.—Kaip taip galėjo atsitikti.

Zina jau buvo prie pat bilietų langelio, o Vasiuko dar vis nebuvo. Zina nusipirko bilietą ir ėjo. Veik tuom pat laiku atsirado ir Vasiukas. Eilė prie bilietų langelio buvo trumpa, tik apie 10 žmonių.

—Na, kaip, nupirkai?—uždusęs klausė Vasiukas.—Vos spėjau sugrįžti.

—Pirk patsai,—tarė Zina atiduodama jam pinigus.—Nenoriu aš tau bilietą pirkti.

—Kodėl?

—Vasiuk, tu labai gudrus. Ką tai išgalvojai ir pabėgai būk užmokėti, o tikrumoje norėjai pasislėpti nuo Onos, kuri kambarėlyje sėdi ir bilietus pardavinėja. Patsai nusipirk, tai tada tau tikėsiu.

—Labai lengva, einu ir nusipirksiu,—sujudęs tarė Vasiukas, nežiūrėdamas merginai į akis.—Jokios Onos nesibijau.

Zina pasiėmė savo dėžę ir išėjo ant platformos. Jau girdėjosi besiartinantis traukinys. Žmonės lindo prie langelio. Vasiukas apsidairė, ant suolo gulėjo valkata.

—Kelkis,—tarė Vasiukas patraukęs jį už peties.—Štai pinigai. Stok į eilę ir nupirk man bilietą. Duok šį popierėlį. Už tai rublį gausi.

—Duok,—patraukęs orą per nosį tarė valkata.—Man toki dalykai labai paprasti. Ne pirmu kartu.—Jis ranka pervedė per veidą, nubraukė suodžius ir veidas buvo švarus. Stojo į eilę, prieš jį dar buvo trys žmonės.

Smarkus traukinio bildėsis. Vasiukas tėmijo į platformą jieškodamas Zinos. Ji buvo tolokai priešakyje, traukinio sukeltas vėjas smarkiai pakėlė jos plonus šviesius drabužius.—"Kad tik numerį vagono pastebėjus"—mąstė Vasiukas. Bet kada jis pažiūrėjo į eilę prie bilietų pardavimo, tai valkatos jau nebuvo. Jis puolė prie langelio. Bilietų pardavinėtoja jau skaitė pinigus.

—Pasakykite... Ona, sveikutė,—susimaišė Vasiukas.—Valkata ar pirko bilietą.

—O, tai Vasiukas,—tarė bilietų pardavinėtoja.—Ką ar norėjai nei neatsisveikinęs išvažiuoti? Kodėl taip anksti? Ką, ar prie Zinos prikibai?

—Piliete, aš jus klausiu: ar valkata pirko bilietą ar ne?—suriko Vasiukas.

—O aš jums atsakau, pilieti, kad ne mano reikalas atsakinėti į kvailus klausimus,—atsakė bilietų pardavinėtoja ir piktai langelį užtrenkė.

Vasiukas nutvėrė dėžę ir puolėsi ant platformos. Jis bėgo išilgai visą traukinį. Prie durų stovėjo bilietų peržiūrėtojai. Be bilieto neįeisi—mąstė jis. Greitai pasigirdo švilpimas, sujudėjo vagonai ir gražiai traukinys leidosi į kelionę. Pro Vasiuko nosį praplaukė paskutinio vagono žalia vėliava. Ir štai, iš piktumo jis pastyro: ant vieno vagono stogo sėdėjo valkata.

Vasiukas nusiskubino į stotį ir įbėgo į raštinę:

—Drauge, mane apvogė,—kietai tarė Vasiukas stoties viršininkui.—Aš buvau davęs valkatai pinigus nupirkti bilietą, o jis pabėgo. Jis nuvažiavo ant vagono stogo.

—O jūs, ką, ar iš proto išėjote, drauge, kad tokius darbus pavedėte valkatai atlikti?—pakėlęs akis tarė viršininkas.—Argi tai galima?

—Aš jam pasitikėjau, todėl, kad..... Vienu žodžiu, aš ji pažinojau. Kas dabar daryti?.... Ar galima pasiųsti telegramą į sekamą stotį, kad jį sulaikytų?

—Nėra jokio išrokavimo,—atsakė viršininkas.—Gal jį ir sugautų, bet pinigų jau negausi.

—Tai kas man dabar daryti, ar pėsčiam eiti?—piktai ir beviltingai tarė Vasiukas.—Tai žioplystė...

—Štai ką, drauge, galų gale jūs patys kalti. Mes vedame kovą prieš benamius (valkatas), tūlus jau spėjome perauklėti, o jūs jiems duodate pinigus ir gelbėjate. Jų taip mažai liko ir galima būtų visai likviduoti, jeigu ne toki, kaip jūs. Reikia suprasti, kad kiekvienas tokis žygis tik daugiau juos tvirkina.

Vasiukas išėjo piktai trenkęs durimis..... Tolumoje matėsi bėgantis traukinys, kuris vežė meilę, Ziną, valkatą ir jo pinigus....

Vertė Valstiečio Sūnus

MENO SKYRIAUS DALIS

Literatūra ir Teatras Sovietų Sąjungoje

(Tąsa iš 3-čio puslapio)

Sovietų Sąjunga turi puikius teatrus, bet neturi dramų.

Nevisuomet buvo taip. Pirmiau Maskvos teatruose ir kituose buvo galima matyti įvairesnių dalykų. Jei atsakingų asmenų paklausi, kodėl taip pasikeitė, kodėl per tą porą metų smarkiau kontroliuojama literatūra ir meno kūryba, negu pirmiau, tai jie atsako, kad Sovietų Sąjungai gresia karas ir negalima esą užleisti moralinio ginklavimosi. Šį patį atsakymą Sovietų Sąjungoj dar gauni ir į keletą kitų klausimų ir jis paaiškina daug ką, kas už jos sienų yra sunkiai suprantama.

Nepakankamai aiškiai, bet jie pasiaiškina ir dėl mano nuomonės dėlto, kad valstybė globoja menininkus. Ar gali valstybė menininkui teikti uždavinius. Aš manau, kad tai nėra gera ir naudinga, jei valstybė griežtesnėm ar švelnesnėm priemonėm duoda menininkui uždavinius ir verčia laikytis linijos. Aš esu įsitikinęs, kad menininkas geriausiai išspręs tą uždavinį, kuris jį patį domina. Be to, Sovietų Sąjungos piliečiai yra taip įsipolitikavę, kad šis dalykas rašytojų veikaluose ir tuomet pasireikš, jei jie ir nebus kreipiami į liniją.

Nanticoke, Pa.

Rugs. 22 d. drg. Bondžinskaitė lankėsi čia su prakalbomis. Nors nebuvo daug laiko prakalbas garsinti, vienok publikos suėjo.

Bondžinskaitė kalbėjo pirmiausia apie Lietuvos darbininkų gyvenimą, paskiaus apie Sovietų darbininkus, ir ragino šio miesto darbininkus priklausyti prie ALDLD, tai ir mes išmoksim geriau kovot prieš mūsų išnaudotojus, skaitant knygas, kurias ALDLD suteikia ir darbininkiškus laikraščius, kaip "Laisvę" ir "Vilnį".

Drg. Bondžinskaitė kalbėjo dvi ir pusę valandas, o žmonės klausėsi ir nenorėjo eit namo. Daug buvo klausimų, į kuriuos kalbėtoja labai gražiai išaiškindama atsakė. Dar ir dabar girdėtis tarp žmonių kalbant, kad tai pirmos tokios geros prakalbos; visiems patiko, ypatingai moterim, nes moterų buvo penkius syk daugiau, kaip vyrų.

Bet va, kas negerai, ir ko aš negaliu suprast: Kas yra su mūsų susipratusiais? Iš Buttonwood atvažiavo tik trys, vietiniai tik trys. Ar taip, draugai, gražu? Ne, nemanykit, kad jūs jau viską žinot. Laikas mokintis.

Darbo žmonės čia nubiednėję iš nedarbo, bet paaiškinus, ką reiškia Agitacijos Fondas, sumetė $2 aukų. Parduota 8 egz. SSSR Konstitucijos.

Reporteris.

LEWISTON IR AUBURN, MAINE

Rugsėjo 18 dieną atsibuvo ALDLD piknikas, kuriame buvo renkamos aukos Ispanijos demokratijos gynėjams.

Drg. J. Liaudanskiui paaiškinus kas link Ispanijos liaudies kovos su fašizmu, aukų surinkta 6 dol. 90 centų. Čia telpa aukojusių vardai, kurie aukavo po 50c.: R. Šilaikienė, J. Šilaikis, J. Plondumis, A. Motuzas. Po 25 centus: L. Žarkauskienė, A. Bartrušaitis, J. Žilinskas, A. Liaudanskienė, J. Shiopis, V. Yasutas, A. Drajeckis, M. Bironas, A. Šilaikis, J. Liaucienė, K. Kalvelis, A. Kaulakis, J. Stukienė, V. Patgalskis, J. Krapavickas, E. Krapavickienė, J. Liaudanskas, K. Breitmazer, A. Liaucius. Smulkių 15c. Viso 6 dol. 90c.

Aukojusiems širdingai ačiu!

J. K.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(Repšys)

LIETUVIS GYDYTOJAS

278 Harvard St., kampas Inman St., arti Cenral Skvėro,

CAMBRIDGE, MASS.

OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-9 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais: 10-12 ryte

Reumatizmas Sulaikomas į 48 Valandas

New Yorko Daktaro Nauja Medicina Tiekia Linksmybės Tūkstančiams—Išvaro Reumatiškus Sopulius iš Nugaros, Sąnarių, ir Muskulų.

SKAUSMAI PAPRASTAI IŠEINA PIRMĄ DIENĄ

Nuodai jūsų kraujuje sudaro reumatiškus skausmus, sustingimus ir ištinimus, ir vargina jumis. Paliuosavimui išvarginančių skausmų jūs turite išvalyt tuos nuodus iš savo kraujo. Ši daktaro naujoji medicina padaro tai labai greitai. Neturi svaiginimo (dope)—saugi jauniem ir seniem; nedaro pavojaus širdžiai. Ji yra vadinama BARUVACOL ir jūs galite išbandyti ją sekamom sąlygom. Iškirpkite šį pranešimą ir paiųskite jį su savo vardu ir antrašu (arba ateikite asmeniškai) į Atkins Laboratory, 44 East 63rd St., New York City. Nesiųskite pinigų. Užmokėkite paštoriui $1.85, priskaitant C.O.D. kaštus, kada jis atneša BARUVACOL. Vartokite jas 2 dienas (48 valandas). Jei jūs nesijausite, kad skausmas praėjo sugrąžinkite nesunaudotus vaistus ir jūsų $1.85 bus sugrąžinta. Kam vargti dar kitą dieną? Valandos: šiokiom dienom nuo 10 ryto iki 4 po pietų. (Laisvė).

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiai įtaisymais. Keturios bolių alleys.

KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.

Tel.: STagg 3847

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi.

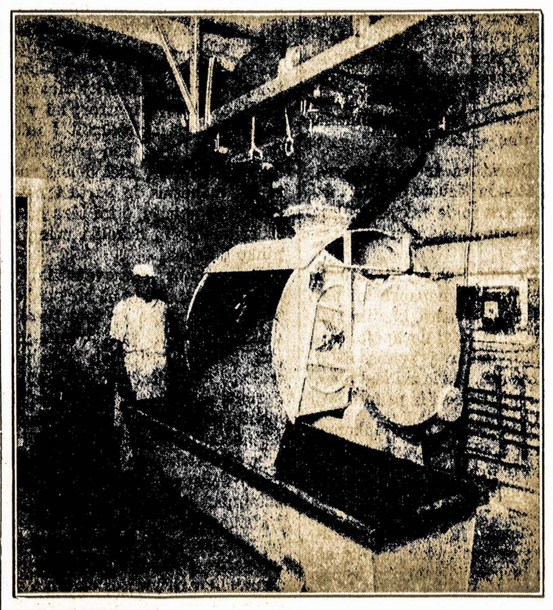

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls

Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato.

Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery, 36-42 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

HUDSON, MASS.

VAKARIENĖ ir ŠOKIAI

PARAMAI J. M. KARSONO

Rengia Bendrai Visos Hudsono Lietuvių Draugijos

Subatoje, 16 d. Spalio (October)

H. L. PILIEČIŲ KLIUBO SVETAINĖJE
17 SCHOOL STREET HUDSON, MASS.

Pradžia 7:30 Valandą Vakare

Brangūs Broliai ir Seserys:—

Kviečiame iš visos apielinkės atsilankyti kuo skaitlingiausiai į šią vakarienę. Pirma tokia vakarienė bus Hudsone, dėlto, kad ją rengia bendrai visos Hudsono draugijos ir kuopos J. M. Karsono naudai, kuriam keletas metų atgal traukinys nukirto abi kojas.

J. KARSONAS

Mes visi žinome, kaip žmogui sunku gyventi be kojų. Be mūsų pagelbos, J. M. Karsonas, negali kojų įsigyti, kadangi jis gyvena ant pašalpos, kurią gauna iš pašalpos stoties.

Mes atsilankę ant šio parengimo, praleisime linksmai liuosą laiką ir tuomi patys atliksime labdaringą darbą, prisidėdami J. M. Karsonui įsigyti medines kojas.

Bus Skani Vakarienė; Taipgi ir Gėrimų

Šokiams Grajys Trijų Žvaigždžių Radio Orkestra

VAKARIENEI IR ŠOKIAMS ĮŽANGA 65c. VIEN TIK ŠOKIAMS 30c.

Kviečia BENDRAS KOMITETAS.

NAUJOJOE VIETJE

LIETUVIŠKĄ

GERIAUSIA DUONA
SCHOLES BAKING
532 Grand St., Brooklyn

NAUJOJ VIETOJ KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų; nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.

Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.

Tel. Evergreen 7-8538 Sav. V. LUKOŠEVIČIUS

SAVO SVEIKATOS LABUI LANKYKITE

Rusiškas ir Turkiškas Pirtis

THE FLUSHING RUSSIAN & TURKISH BATHS, INC.

Žinomos Kaipo The Morrell Street Baths

29-31 Morrell St. Brooklyn, N. Y.

Ofiso Telefonas: Pulaski 5-1090, Vidui Tel. Pulaski 5-0750

ATDAROS DIENĄ IR NAKTĮ. NIEKAD NEUŽDAROS

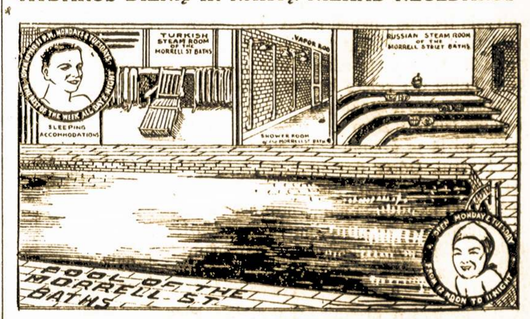

Puikiausias garas, rusiškas ir turkiškas garinis kambarys, didelis prūdas maudytis su šviežiu artezenišku vandeniu, puikiausi masažai, restauracija, barzdaskutykla, miegojimui patogumai.

Moterims Pirmadieniais ir Antradieniais nuo 12 Val. Dieną iki 11 Val. Vakare. Po 11 Val. Vyrams.

Vyrams Trečiadieniais, Ketvirtadieniais, Penktadieniais, Šeštadieniais ir Sekmadieniais—Visą Dieną ir Nakti

50c UŽ DIENĄ IR NAKTĮ

Šeštadienio nakti 75c. Specialės kainos savaitei.

Wilkes-Barre, Pa.

Šis Tas iš Mūsų Miestelio

Kaip kitų miestų darbininkai, taip ir mūsų, darbuojasi A. K. Partijos reikalais, gavimui naujų narių į Partiją. Laike šio vajaus partija nariais auga. Ir lietuvių apie pustuzinis įstojo ir yra daugiau pasižadėjusių stot į partijos eiles.

Rugsėjo 23 dieną buvo rodomas paveikslas iš Sovietų Sąjungos, "Paskutinė Naktis." Šis paveikslas buvo gana geras; atsilankiusius labai patenkino. Laike rodymo žmonių nemažai priėjo. Pelno liks.

Kitas paveikslas iš Sovietų Sąjungos bus rodomas toje pačioje vietoj spalių 21 dieną. Tas judis vadinsis "Peasants." Šis paveikslas buvo rodomas New Yorke kas dieną per aštuones savaites.

Greit čia prasidės Komunistų Partijos mokyklėlė lavinti naujai įstojusius į K. Partiją narius. Galės lankyt ir seni nariai. Daug svarbių dalykų bus išaiškinta. Ši mokykla atneš daug naudos visiems partijiečiams, o daugiausiai naujai įstojusiems į partiją nariams.

Taipgi yra smagu pranešt, kad jau yra veikiama įsteigimui lietuvių mokyklėlės mokymuisi lietuvių rašybos. Pamokas duot yra kviečiamas draugas V. Sandargas, kuris pasižadėjo pasidarbuot. Todėl vietos lietuviai, norinti pramokt lietuvių rašybos, pasinaudokit šia proga.

Spalių trečią dieną yra rengiama didelės prakalbos. Kalbės draugė J. Bondžinskaitė, sugrįžus iš Sovietų Sąjungos. Ji kalbės apie Sovietų Sąjungą ir Lietuvą. Vietos ir apielinkės lietuviai ir lietuvaitės kviečiami skaitlingai dalyvaut. Prakalbos bus B. Poteliūno svetainėje, kampas Bank ir Stanton gatvių. Pradžia 6-tą valandą vakare.

Spalio 17-tą dieną yra rengiama didelis bankietas paminėjimui 18 metų gyvavimo Komunistų Partijos. Kalbės Distrikto organizatorius Pat Toohey, iš Philadelphijos. Taipgi bus ir programa.

Vietos ir apielinkės lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvaut. Bankietas bus Crystal Ballroom, 325 E. Market St. Pradžia lygiai septintą valandą vakare.

Sužinojęs.

Lowell, Mass.

Tragiški Įvykiai

Rugs. 16 d. nusižudė 44 m. amžiaus moteris, M. Loranger. Savižudybės priežastį ji aiškina paliktam vyrui raštelyj,—"nepakančiamas gyvenimas."

Rugpjūčio 23 d. prisigirdė 65 metų amžiaus senukas. Jis irgi aiškinosi neturėjęs iš ko gyventi.

Nesenai užsimušė vienas lenkas dėlei vargingo gyvenimo.

Lowellyj susidarė labai sunkios gyvenimo sąlygos. Viskas labai pabrango, o darbų nėra. Mat, čia yra per ilgą laiką kroniška bedarbė.

Politikieriai tai zuja po visus kampus. Mat, miestavi rinkimai įvyks. Bus išrinktas miesto gaspadorius ir tarybos nariai.

Miestas jau taip nugaspadoriautas, kad visas skolose. Tarpe savęs dabar pešasi republikonai ir demokratai. Trečios partijos čia nesiranda.

Vedybų lietuviuose pereitą vasarą buvo daug. Tik vienu mėnesiu apie puskapis apsivedė. Dvi savaitės tam atgal apsivedė Greškus. Tai vienas iš veikėjų progresyviškam judėjime.

Baigiantis konvencijai (keno? —*Red.*), pasimirė vienas delegatas, iš Cambridge, Mass., J. Loony, 35 metų amžiaus, 4 vaikų tėvas. Mat, tomis dienomis buvo labai šilta, net 98 laipsniai karščio.

Rugpjūčio 11 d. įvyko LDS 110 kuopos susirinkimas. Atlikta svarbių darbų. Paulenka išdavė raportą iš buvusio pikniko. Liko 12 dol. pelno. Nutarta rengti koncertas. Komisijon įeina J. Daugirda ir A. Stravinskas. Viena kuopos narė serga. Tai pirmas ligonis nuo pat kuopos susiorganizavimo. Kuopa vienbalsiai pasisakė už LDS vienybę su APLA.

Vilnonių ir medvilnių fabrikai daug darbininkų atleido iš darbo. O kurie dirba—po 2-3 dienas.

Rugs. 5 d. teisėjas A. Fisher pasitraukė iš tarnybos dėl senatvės. Jis gerai gynė turčių reikalus, o biednų neapkentė.

Rugs. 19 d. įvyko dviejų miestų—Našvės ir Lowellio—ALD LD kuopų piknikas. Nors buvo lietinga diena, bet nekuriems draugams sunkiai pasidarbavus, viskas pusėtinai pavyko. Reikia atiduoti kreditas d. J. Daugirdui ir R. Čiuladai. Mat, jie turi mašinas ir jomis pasitarnauja darbininkiškom organizacijom atveždami kas kur reikia. Drg. Karsonas pasakė prakalbėlę.

Rugsėjo 23 d. tūlas Bartololni, 32 m. amžiaus, šoko kanalan ir norėjo nusižudyt. Nuvežtas ligoninėn, sakė norėjęs žudytis dėl neturėjimo iš ko pragyventi.

Griaustinis.

Philadelphia, Pa.

ALDLD 10 kuopos susirinkimas įvyks spalių 4 d., Liaudies Name, 7:30 v. v. Brangūs draugai ir draugės, būkim visi, nes turėsime išklausyti net dviejų raportų: iš "L." naudai ruošto pikniko, rugs. 5 d., ir visų progresyvių organizacijų bendro pikniko.

Jeigu norime, kad progresuotum gerai, tai pasimokėkim savo narines organizacijai duokles. Neužilgo įvyks apskrities konferencija, kur bus raportuojama kuopų stoviai, tad svarbu, kad mūsų kuopos stovis būtų geras.

Fašistinėj "Vienybėje" buvo rašyta, būk dievas išnaikino visus progresyvius per "Laisvės" pikniką, rugs. 5 d., Westville Grove, užleisdamas patapą (tvaną). Sulyg to korespondento, tai progresyviai jau nebandys rengti "Laisvei" pramogų. Aš turiu pasakyti tam ponui, kad jo tą džiaugsmą margis ant uodegos nunešė. Aš esu iždininkas ir gerai žinau apie tą pikniką, nes per mano rankas ėjo visi pinigai. Ne tik kad patapas mus neišnaikino, bet dar ir pelno daug "Laisvei" liko.

Nespėjom užbaigti pikniko reikalų, kaip jau nusitarėm rengti didžiulį bankietą su puikiausia programa.

J. S. Rainys.

Boston, Mass.

RADIO

Šios nedėlios, spalių 3-čią, programa per stotį WORL, 920 kilocykles 9:30 valandą ryte bus sekanti:

1—Longin Buinis, Jr. orkestra iš Cambridge.
2—Jieva Sidariutė, dainininkė iš Hudsono.
3—Valentina Minkienė, pianistė iš South Bostono.

Prašome parašyt po programos laiškelį ar atvirutę į Lithuanian Program, Station WORL, Myles Standish Hotel, Boston, Mass., pranešant, kaip patiko šios programos dainos ir muzika.

Steponas Minkus, garsintojas.

Pradėjo Dvokti Nevėžis

Nevėžis nuo "Maisto" ir kt. kanalizacijos vamzdžiais leidžiamų nešvarumų tiek persisotino, kad savo dvokimu privertė uždaryti visų aplinkinių namų langus. Dėl nešvaraus vandens vasarą pradėjo dvėsti žuvys. Šiam nešvariam vandeny vis dar skalbiami baltiniai, kai kur imamas vanduo. Labai patogu ligoms plėstis.

Cleveland, Ohio

Clevelando Kongreso Komitetas nutarė šaukti bendrą lietuvių konferenciją Ohio valstijoj. Konferencija įvyksta spalių 31 d., Liet. Darb. Svetainėj, 920 E. 79th St. Konferencijos tikslas: prisirengimas prie Nacionalio Amerikos Lietuvių Kongreso, kuris įvyksta sekančiais metais vidurvasarį.

Taip pat komitetas mano šioj konferencijoj galės suvienyti lietuvių prieš-fašistinį veikimą, kuris taip jau labai svarbus pažangesniems lietuviams, kurie priešingi fašizmui.

Lietuvių draugijos, aplaikiusios komiteto laiškus reikale konferencijos, rinkite delegatus ir dalyvaukite, kad konferencija būtų pasekminga.

Vaupšas.

Washington. — Amerikos Raudonasis Kryžius paskyrė $100,000 medikaliams reikmenims pagelbėti įvairių tautų sužeistiem žmonėm per karą Chinijoj.

LICENSES

BEER, WINE, LIQUOR
Wholesale Retails

NOTICE is hereby given that License No. R L 5779 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 2243 Kimball St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GUSTAV HARMS
(Tally Ho Casino)
2243 Kimball St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL6110 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 5201—2nd Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CHRIST THORLAND
5201—2nd Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL5024 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 44 Henry St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EDWARD AYLWARD
(Al's Tavern)
44 Henry St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL1244 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1465 Myrtle Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
1465 MYRTLE AVENUE CORP.
1465 Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL3831 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 964 Coney Island Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
PATRICK J. MC GRATH
964 Coney Island Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL1147 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 462 So. 5th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MATEUSAS SIMONAVICIUS
462 So. 5th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL976 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Control Law at Clark Henry Bldg., a-k-a 101 Henry St. and 85 Clark St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SOL WHITE
d-b-a Plymouth Cafeteria
Clark Henry Building
(a-k-a 101 Henry St. & 85 Clark St.)
Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL5122 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 700 Henry St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
THOMAS PETERSON
700 Henry St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL6542 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Section 132A of the Alcoholic Beverage Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN HEISSENBUTTEL
148 Hoyt St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL1167 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 256—4th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ROBERT S. DE LIA
d-b-a Bob's Tavern
256—4th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL3803 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 767 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
THOMAS KENNY
767 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL5000 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 406 South 3rd St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN MASLAUSKAS
406 South 3rd St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL4991 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 43 Rockaway Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CHARLES GARRETT
43 Rockaway Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1188 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 156 Alabama Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MOE FRANKEL
156 Alabama Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL1164 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 3608 Clarendon Rd., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANTON J. WENZLER
3608 Clarendon Rd., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL2321 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1823 Ocean Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HARRY A. HASSELMANN
(Hayes' Road House)
1823 Ocean Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL3808 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 3622 Quentin Rd. & 1710 E. 37 St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to consumed on the premises.
PATRICK DOYLE
d-b-a Quentin Bar & Grill
3622 Quention Rd. & 1710 E. 37th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL2610 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 5220—4th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANSEL DOBIN
(d-b-a The Frolics)
5220—4th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL5016 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 855—3rd Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FRANK KLONOWSKI
855—3rd Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL1272 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 871—3rd Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SIMEONE ROSANELLI
(d-b-a Venetian Inn)
871—3rd Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL1202 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 214—39th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
STEPHEN GUEWA
214—39th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL2422 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 67 Jay St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN GENESKE
67 Jay St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL4361 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 373-375 Franklin Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EDWARD SUSSKIND
373-375 Franklin Ave., BROOKLYN, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL1145 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 676 Driggs Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARGARET SWEDAS
(d-b-a Driggs Tavern)
676 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 2541 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 217—5th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
THOMAS WYNNE
(5th Ave. Bar & Grill)
217—5th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL4925 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 145 Meserole Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JAMES GILDEA
145 Meserole Ave., Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

MONTELLO, MASS.

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo piknikas įvyks October 3, 12 val. dieną, Lietuvių Tautiško Namo Parke. Bus puiki šokių muzika, įvairių gėrimų ir valgių. Pelnas eina gynimui politinių kalinių. Prašom visus darbininkus dalyvauti šiame piknike.

Rengimo Kom.

EASTON, PA.

Šeštadienį, spalių 2 d. ALDLD 13 kp. rengia draugišką vakarėlį naudai Ispanijos kovotojų ir jų suvargusių šeimynų. Visas pelnas nuo vakarėlio eis tam tikslui. Įvyks Easton Baking Co. Svet., 36 N. 7th St. Prasidės 7:30 val. vak. Bus įvairių užkandžių, gėrimų ir muzika šokiams. Kviečiame visus eastoniečius ir iš apylinkės dalyvauti. Įžanga veltui.

Rengėjai.

ROCHESTER, N. Y.

ALDLD 50 kp. susirinkimai yra perkelti iš antro į pirmą antradienį kiekvieno mėnesio. Todėl, pribūkite 5 d. spalių, 8 v. v. 575 Joseph Ave.

A. Pulten.
(232-233)

HARTFORD, CONN.

LDT Apsigynimo susirinkimas įvyks 4 d. spalių, 7:30 v. v. 57 Park St. Maloněkite visi atsilankyti į šį susirinkimą, nes jau trečias mėnuo, kaip negalima sušaukti susirinkimo, o svarbių reikalų yra labai daug aptarti.

O. R.
(232-233)

WILKES-BARRE, PA.

A. Liet. K. F. ir ALDLD 43 kp. narių pasikalbėjimo susirinkimėlis įvyks 2-rą d. spalių, 7 v. v. 225½ S. Main St. Šiame susirinkime dalyvaus drg. J. Bondžinskaitė. Tai visi virš minėti nariai-rės nepraleiskite progos pasikalbėti su drg. V. B. ir tuomi pat sykiu išgirsite sveikų svarbių patarimų. Taipgi visiems nariam yra pasiųsta šaukimas per atvirutes.

Kp. ir Frak.

CLEVELAND, OHIO
Svarbus Mitingas

Spalio 26 d. bus svarbus mitingas Public Auditorium Ballroom, 8 v. v. Kalbėtojai bus trys jaunuoliai, ką tik sugrįžę iš Ispanijos, Lincoln Brigados oficieriai, kurie kovojo Ispanijoj prieš fašizmą su liaudiečiais už demokratiją. Lietuviai nerengkite mitingų ant tos dienos, bet pasistengkite atsivesti draugus į šį mitingą. Draugijos aplaikę laiškus nuo draugų Lincolno Batalione, svarstykite ir paremkite, patys dalyvaudami tokiuose mitinguose. Įžanga 25c.

I. A. V.

PATERSON, N. J.
Nepaprastas Susirinkimas

Lietuvių komunistų frakcija šaukia visų pažangiųjų patersoniečių lietuvių susirinkimą šeštadienį, spalių 2 d., 7:30 val. vakare. Susirinkime dalyvaus ir drg. A. Bimba iš Brooklyno ir darys svarbų pranešimą.

Susirinkimas įvyks po num. 62 Lafayette St. Prašome visus darbininkiškų organizacijų narius ir spaudos skaitytojus dalyvauti.

Liet. Komunistų Frakcija.
(231-232)

NEW YORK CITY, N. Y.

APLA 49 kp. susirinkimas įvyks 3 d. spalių, Astoria Hall, 62 E. 4th St. Nuo spalių mėnesio iki gegužės mėnesio susirinkimai bus laikomi 2 val. po pietų. Nuo gegužės mėnesio iki spalių mėnesio susirinkimai bus laikomi 10 val. ryto. Šis susirinkimas įvyks 2 val. po pietų.

Pažiūrėkite į savo mokesčių knygutę ir jei esate užvilkinę mokestis, tai ateikite į šį susirinkimą ir užsimokėkite.

A. M. Kp. Sekr.
(230-232)

MONTELLO, MASS.

ALDLD 6 kp. susirinkimas įvyks Oct. 4, 7:30 v. v. Lietuvių Tautiško Namo kambariuose. Visi ateikite į minėtą susirinkimą, nes yra labai daug svarbių reikalų. Pastaruoju laiku pradėjo apsireikšti silpnumų mūsų judėjime. Taip pat turime prisiruošti prie žieminio sezono.

G. Šimaitis.
(230-232)

"LAISVĖS" VAJUS

Gavimui Naujų Skaitytojų

Prasidėjo 1 Dieną October ir Baigsis 30 Dieną November

Kiekvienas "Laisvės" skaitytojas yra prašomas gauti nors vieną naują skaitytoją savo dienraščiui laike vajaus. Naujiems skaitytojams yra nupiginta "Laisvės" prenumerata: $5.00 metams ir $2.75 pusei metų. Seniems skaitytojams, atsinaujinant "Laisvės" prenumeratą kaina $5.50 metams ir $3 pusei metų. Bet seni skaitytojai kurie atsinaujins "Laisvės" prenumeratą metams gaus dovanų knygų vertės $1.00. Knygas prašome pasirinkti iš žemiau paduoto surašo:

MOTINA
Apysaka iš Darbininkų gyvenimo ir kovų Caro laikais Rusijoj.
Parašė MAXIM GORKI. Kaina $1.00

MORTOS VILKIENĖS DIVORSAS
Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo kovoj su religijiniais prietarais organizavimosi ir švietimosi laikų istorija.
Parašė M. RASODA-MIZARA. Kaina $1.00

BEŠVINTANTIS RYTAS
Stasio Jasilionio eilių rinkinys. Labai naudinga kiekvienam pasiskaityti ir svarbi turėt namuose lavinimui vaikučių deklamot. Kaina 50c.

DARBININKO SVEIKATA
Knyga apie Anatomiją bei žmogaus kūno sudėtį, su nurodymais kokio maisto reikalinga palaikymui balansuoto organizmo.
Parašė DR. KAŠKIAUČIUS. Kaina $2.00

ALKOHOLIS
IR SPIRITINIAI GĖRIMAI
Nurodoma kur ir kaip naudojant Alkoholį jis yra naudingas.
Parašė DR. KAŠKIAUČIUS. Kaina 50c.

PIRMOJI PAGELBA
LIGOJE IR NELAIMĖJE
Parašė Dr. Kaškiaučius, paduodamas receptus kaip žmogus gali save gelbėt staigoj ligoje bei susižeidime. Kaina $1.

KIEKVIENAM NAUDINGOS BROŠIŪROS

Marksizmas ir Tautinis Klausimas
(Kartu ir apie Lietuvą)
Parašė J. STALINAS. Kaina 35c.

Kodėl Turės Įvykti Komunizmas?
Parašė Olginas. Kaina 10c.

ISPANIJA
(Fašistų Užpuolimo Metu)
Parašė V. ANDRULIS. Kaina 10c.

Knygutė Apie Partijos Darbo Trūkumus ir Likvidavimą Trockizmo
Parašė J. STALINAS. Kaina 10c.

Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos Konstitucija
Tai Sovietų Sąjungos pagrindiniai įstatymai. Kaina 5c.

Krikščionybė Ar Komunizmas?
Parašė A. BIMBA. Kaina 5c.

Krikščionybė
Ir Ką Ji Davė Darbininkams?
Parašė A. M. METELIONIS. Kaina 5c.

Jei iš čia sužymėtų knygų nepasirenkat sau, tai galite pasirinkt iš ALDLD leidinių. Kurie gaus naują skaitytoją visiems metams o konteste nedalyvaus taipgi gali pasirinkt dovanų knygų iš aukščiau sužymėtų. Už metinį skaitytoją $1.00 vertės, o už pusmetinį 50c.

Naujas prenumeratas ar atnaujintas kartu su pinigais siųskite:

"LAISVĖ", 427 Lorimer Street, BROOKLYN, N. Y.

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Laisniuotas Graborius
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-4335

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

Odos-Kraujo-Nervų Chroniškų Ligų Gydymas Vyram-Moterim
Patenkinančios ir Greitos Pasekmės
KRAUJO IR ODOS Ligos, CHRONIŠKI NERVŲ Sujrimai, BENDRAS NUSILPIMAS, SKILVYS, HEMORROIDAI ar kitos MĖŠLAŽARNĖS Ligos, NOSIES, KVĖPAVIMO DŪDŲ Ligos, INKSTŲ Sugedimai ir kitos Vyrų ir Moterų ligos sekmingai gydomos, o jeigu turite kokį nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išaiškinta.
X-SPINDULIAIS IŠEGZMINAVIMAI
Kraujo Tyrimai ir Pilnas Šlapumo Ištyrimas
Mano Sąlygos Prieinamos, Egzaminavimas Veltui
DR. L. ZINS
110 E. 16 St. Tarp Union Sq. ir Irving Pl. **New York**
Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M. Sekmadieniais: 9 A. M. iki 3 P. M.

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

PASKUTINIS PAKVIETIMAS PAMATYTI OPERETĘ "KORNEVILIO VARPAI"

Aido Choras nuoširdžiai kviečia lietuvių visuomenę dalyvauti jų parengime rytoj, Labor Lyceum Svet., 949 Willoughby Av. Durys atdaros nuo 3 val. po pietų, operetė prasidės 5 val. Prašome nesivėluoti, norime pradėti lygiai minėtu laiku, kad galėtume pabaigt anksčiau ir pasišokt prie William Norris orkestros.

Mes neabejojame, kad ši operetė patiks visiems. Jonas Valentis, operetės lošimo direktorius, dėjo visas pastangas, kad ši operetė būtų suvaidinta kuo geriausia. Jis išmokino daug ko naujo prie operetės. Nei vienas choro narys nebus be rolės scenoje. Visi turės ką veikti. Taip pat drg. Šalinaitė dirbo sunkiai prie išmokinimo dainų.

Tikimės matyt svečių ir iš tolimesnių miestų. Gauname laiškų, kad rezervuotume sėdynes. Todėl, dar kartą kviečiame visus dalyvauti. Bilietų kaina: $1.25, $1 ir 75c. Vien tik šokiams 50c. Pasimatysime sekmadienį, 3 dieną spalio!

L. K.

Protestas prieš Aukštas Pieno Kainas

Ketvirtadienį 200 šeimininkių, daugelis iš jų su savo vyrais, demonstravo prie Sheffield pieno pilstytuvės ant Webster Ave., Bronx. Demonstracijai vadovavo Isadore Begun, Komunistų Partijos kandidatas į "councilmanus" tame apskrityje. Iš jų pasiryžimo galėjai matyt, kad jos kovos iki pieno kainos numažės.

Delegacija, vadovybėje I. Begun, susidedanti iš Progresyvių Moterų Tarybos ir Workers Alliance atstovų nuėjo pas kompanijos superintendentą Edward Carlson įteikt pieno vartotojų reikalavimus, taipgi pareikšt savo nuomonę dėl atleidinėjimo draiverių, už ką bandoma suversti bėdą ant kovingų vartotojų.

Carlsonas visaip rangėsi. Jis užginčijo, kad draiveriai atleidinėjama. Tada ėmėsi plust bedarbius, kad jie esą priežastimi viso blogo. Jis net pasiūlė darbą delegacijos vadui. Begun pasisakė turįs darbą, bet Mrs. Stulfish, delegacijos narė ir Sheffield's pieno vartotoja per 14 metų prašė to darbo savo vyrui bedarbiui, tačiau jos prašymo Carlsonas "negirdėjo." Mat, noras papirkt delegacijos vadą yra vienas, o davimas darbo reikalingiems — kitas dalykas.

Carlsonas taip pat sakė, kad kompanija turinti nuostolių, bet paprašius pasakyt skaitlines sakėsi nežinąs.

Iškelia Mussolinio Šnipijadą Jungtinėse Valstijose

Skaitantieji angliškai turėtų įsigyt šios dienos "Daily Worker" (spalio 2-ros laidą). Jame bus atspausdinta dar niekur iki šiol netilpę dokumentai apie Mussolinio šnipų veikmę Amerikos plieno centre. Įdomu bus kiekvienam sužinot, ko siekia mūsų krašte tie fašistų špiegai, ar jie dirba tik Mussoliniui, ar jie dar šnipinėja darbininkus ir fabrikanto gerovei.

"Daily Worker" gaunamas ant visų geresniųjų "standų" ir "Laisvės" raštinėj.

Du detektyvai, ant kurių buvo skundas, kad jie apiplėšė restaurančiką, ginasi, nekalti. Tačiau policijos stotyje, detektyvų departmente atsirado beskėj $100, kurių atėmime restaurančikas kaltino detektyvus. Detektyvam atimta laipsniai ir sulaikyti po $1,000 kaucijos kiekvienas.

Šią savaitę buvusieji Bronx ar Manhattan aukščiausiuose teismuose rado lig šiol nematytą naujienybę — moteris "džiūrimanus". Mrs. Julia E. Ehrentreau ir Mrs. Isabelle Bower buvo pirmomis "džiūrės" pirmininkėmis.

Alvina Howder, 25 metų veiterka, rasta apsinuodijus gasu savo kambaryje, 315 W. 50th St., N. Y.

Bostoniečiai Atvyks Pamatyt "Kornevilio Varpų"

Pamatyti Aido Choro vaidinamos operetės "Kornevilio Varpai" atvyksta būrys bostoniečių.

Mrs. M. Zavis rašo: "Palaikykit man ir Mrs. Aleknai po gerą tikietą; atvažiuojam pamatyti "Kornevilio Varpų."

Bus ir daugiau bostoniečių.

Žodžiu, bus daug žmonių iš kitų miestų. Gerai, nes šis vaidinimas tai bus apvainikavimas Aido Choro sidabrinio jubilėjaus.

Pirmas Bankietas Jau Tik už Savaitės

Pirmasis šio sezono bankietas įvyks 10 spalio, 7 val. vakaro, "Laisvės" Svetainėje. Jį rengia ALDLD Moterų 81-ma kuopa.

Ketvirtadienio vakarą savo susirinkime gaspadinės nutarė vakarienę gaminti pirmos rūšies, taip pat nesigailėti įvairumo, kad būtų skirtinga nuo paprastų. Tiesa, tas paima darbo, bet kasgi, kad ne gaspadinės, pripratusios prie darbo patenkinimui susėdusių prie stalo. Žymiausias porcijas sudarys "turkė" ir kugelis, kuriam geriausią receptą gaspadinės pasirinko iš "Virėjos." Visi kiti valgiai taipgi bus gaminami parinktiniai.

Apie programą išgirsite vėlesniuose pranešimuose. Įžanga vakarienei $1, šokiams—25c. Visi galintieji dalyvauti mums daug padėtų įsigijimu bilietų iš anksto.

Kuopietė.

Tiria BMT Padėtį

Majoro La Guardijos paskirtoji komisija turėjo paskutinį savo susirinkimą spalio 1 d. Jame buvo nagrinėta faktai ir skaitlinės sarvšyje su BMT kompanijos padėtimi ir darbininkų reikalavimais pakelt algas. Pirmadienį faktu jieškojimo komisija laikys viešą perklausinėjimą ir neužilgo po to tikimasi komisijos nuosprendžio.

Distrikto prokuroro pagelbininkas Gutman, sumažinimui lytiniu kriminalybių, siūlo studijuot kūdikius; nepilnapročius neleist vestis; apgyvendinti įstaigose protiniai nenormalius kriminalistus.

Dienraščio "Laisvės"

KONCERTAS

Brooklyne

Bus 14 Dieną

Lapkričio-November

Saugios Sritys ir Gaisro Pratimų Linijos

Važiuotės taisyklės nusako, kad jokiam vežimui ir jokiame atsitikime nevalia įvažiuot užžymėton Saugiojon Sritin (Safety Zone), tas leistina tik esant atatinkamai trafiko leidimo iškabai. Taip pat jokiam vežimui neleistina pervažiuot ar privažiuot arčiau 100 pėdų prie vaikų Gaisro Pratimų (Fire Drill) linijos ir kaip nors sutrukdyt tuos pratimus. Tos taisyklės yra išdirbtos saugumui, bet jos gelbsti tik prisilaikant jų.

Trafiko Stotis "I."

Iš Konferencijos

Rugsėjo 26 d., Bayonne, N. J., įvyko Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 3-čio Apskričio konferencija. Konferencijoj ne visos 3-čio apskričio kuopos dalyvavo. Great Necko, Maspetho, Yonkerso, Paterson ir Cliffsidės kuopos neprisiuntė delegatų. Negerai.

Konferencijoj dalyvavo virš 30 delegatų. Už apskričio valdybą raportą davė d. Gužas. Iš raporto patirta, kad apskričio komitetas ėmė aktyvą visuose dienos klausimuose. Išaukota nemažai pinigų įvairiems tikslams.

Tarimai

Išklausius kuopų delegatų raportus, patirta, kad šiame vajuje nekurios kuopos gavo naujų narių, o kitos niekuo nepasidarbavo. Nekurios kuopos turėjo per metus laiko nemažai ligonių, nekurios nieko. Mirusių 3-čiam apskrityj mažai buvo per metus. Yra kuopų, kurių iždai finansais neblogai stovi, nekurios kuopos pinigų išduose neturi. Apskričio ribose randasi virš 700 narių. Jaunuolių kuopos ėmė dalyvumą apskrityj, ir dalykų svarstyme konferencijoj, pagirtinas dalykas iš jaunuolių pusės.

Nutarta paliuosuoti jaunuolių kuopas nuo apskričio metiniu duoklių. Nutarta, kad kiekvienam suaugusių LDS kuopų susirinkime dalyvautų ir jaunulių kuopų atstovybė. Jaunuolių kuopų susirinkimuose turi dalyvauti atstovybė nuo suaugusiu kuopos, kad subendrinus veikimą.

Svarbiausias tarimas bus tas, kad 3-čio apskričio ribose įkurti "keliaujanti organizatoriu". "Keliaujančiu organizatorium" bus apskričio valdybos nupirkta tam tikra dovana. Dovaną laimės ta kuopa, kuri gaus daugiausia naujų narių vajuje. Ta kuopa laimėtą dovaną laikys tol, kol bus kitas LDS vajus. Kitam vajuje, jeigu laimėjusi kuopa negaus ganėtino skaičiaus nauju narių, tai sekanti daugiausiai naujų narių gavusi kuopa paims dovaną iš pirmiaus gavusios kuopos, ir, tokiu būdu, bus paskelbta lenktynės kuopų tarpe.

Instruktuota apskričio valdyba rūpintis pramogomis, pagelbėti kuopoms laike vajaus suruošti įvairius parengimus.

Kita konferencija nutarta laikyti Jersey City.

Apskričio valdybos dalis pasiliko sena, dalis išrinkta naujа. Bayonniečiai parūpino užkandžiu delegatams. Pirmininkavo d. Skairus.

A. Matulis.

Šeši šimtai vandens dūdų suvedėjų-"plumberių" grįžta darban po laimėjimo 3 savaičių streiko. Gauna algu pakėlima, pripažinima unijos, 40 valandų savaitė taisymo darbuose ir 44 val. savaitė—naujuose, dvigubą mokestį už viršlaikį prie taisymo ir laiką ir pusę prie naujų darbų.

Pripažinta, kad rastieji negyvais jaunavedžiai Niosi mirę nuo monoxide gaso, kuris galėjęs išsiveržt iš naujai įdėto gasinio šaldytuvo.

UŽSIREGISTRUOKITE BALSAVIMUI

Niekas negalės balsuot ateinančiuose valdininkų rinkimuose, jei neužsiregistruos ateinančią savaitę. Registracija bus per visą savaitę, pradedant pirmadieniu, 4-ta spalio, baigsis šeštadienį, 9 spalio. Pirmomis penkiomis dienomis registracijos vietos (polls) atdaros nuo 5:30 po piet iki 10:30 vakaro, šeštadienį—nuo 7 ryto iki 10:30 vakaro.

Jeigu Persikraustei

Komunistų Partijos Rinkimų Kampanijos manadžeris advokatas Carl Brodsky duoda sekamus patarimus, kurie reikalinga įsitėmyti visiems piliečiams:

Jeigu nesenai persikraustei—jei jau buvai naujoj vietoj 1 spalio (Oct.), ir jeigu jūsų naujas antrašas yra tame pačiame apskrityje (county), kuriame buvo jūsų senas antrašas, jūs galite užsiregistruoti balsavimui. Kad būti kvalifikuotu balsuotoju, jums reikia savo balsavimo distrikte išgyventi 30 dienų prieš rinkimus-balsavimus, o ne prieš registraciją, kaip tūli bando aiškinti. Tačiau jūs turite būt išgyvenęs 4 mėnesius apskrityje ir vienus metus valstijoje.

Bučeriai Nusistatę Už "Stapičių"

Ketvirtadienį įvyko konferencija tarp turgaviečių komisionieriaus W. F. Morgan, Jr., ir Bučerių Federacijos. Komisionierius šaukė pasitarimą išvengimui "stapičiaus", kurį bučeriai yra nusitarę skelbt šį vakarą, 2 spalio.

Konferencijoj dalyvavo ir progresyvių Moterų Tarybos atstovė Rose Nelson, kuri pareiškė, kad jos organizacija rems "stapičių," nes tame mato žingsnį numušt mėsos kainas. Ji pareiškė, kad "vartotojai privalo turėt balsą bile komitete, kuris tirs sąlygas, dėl kurių mažmenomis prekių pardavinėtojai skundžiasi."

Bučeriai pasiliko prie savo pirmesnio tarimo—pareiškė, kad kol mėsos trustai nenumuš kainų, tol jie yra pasirengę "stapičiui".

O'Keefe Išteisinta

Trečiadienį pasibaigė perklausinėjimas nužiūrimų George O. Frank'o nužudyme. Daugiausia buvo nužiūrėta Miss Gertrude O'Keefe, su kuria Frank romansavęs per 7 metus, bet kaip tik nuo jos skolintais pinigais gavęs nuo žmonos divorsą, taip greit pradėjęs romansuot ir susižiedavęs su kita.

Frank buvo rastas negyvu rugsėjo 21, netoli Miss O'Keefe gyvenimo vietos, ant So. Portland Ave. Nuožiūra puolė ant O'Keefe. Ji prisipažino, kad ji matėsi su Franku 20-tos vakarą. Jis ją sekiojęs, reikalaudamas, kad jinai jam gražintų 178-nius, jo rašytus laiškus, kuriuose įsikarščiavusio Franko ji vadinama "dievaite" ir visais kitais žodžiais iš meilužių žodyno. Bet ji neprisipažino žmogžudystėje. Pasja, tiesa, rasta revolveris, bet ekspertai pripažino, kad tas revolveris nebuvo iššautas. Jokių įrodymų nesant, O'Keefe išteisinta.

I užmetima, kad ji galėjus Franka nužudyt iš keršto, O'Keefe atsakė: "Aš nežinau kas kitas pasaulyje turėjo daugiau patejsinimo ar provokacijos ji užmušt — bet aš to nepadariau."

Užprenumeruok Dienraštį "Laisvę" Savo Draugams

PARENGIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubas rengia savo šeštą iš eilės vakarienę, įvyks 29 d. sausio (January), 1938, Kliubo salėje, 280 Union Ave. Prašome kitų vietos organizacijų tą dieną nieko nerengti ir kviečiam Brooklyno ir apylinkės visuomenę dalyvauti Kliubo vakarienėje.

(232-233)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

APLA 22 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, Oct. 4. "Laisvės" raštinėje, 8 v. v. Draugai, visi ateikite į susirinkimą ir naujų narių atsiveskite.

A. Baltaitis.

(231-232)

George Nobiletti

(Piano Instructor)

Piano Mokytojas

New Yorko Universiteto autorizuotas mokyt pianą skambint

111-03—77th Avenue

Forest Hills, Long Island

Telephone Boulevard 8-1135

Dr. Herman Mendlowitz

33 METAI PRAKTIKOS

522 Bedford Avenue

arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS

nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vakare

NEDĖLIOMIS

Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS

2220 Avenue J

Kampas E. 23rd St.

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

50 Court Street

Tel. Triangle 5-3621

Brooklyn, N. Y.

168 Grand Street

Tel. Evergreen 8-7179

Brooklyn, N. Y.

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line

BROOKLYN, N. Y.

Tel.: Glenmore 5-6191

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC

Home Tel. Havemeyer 8-1158

Juozas Levanda

(LEVANDAUSKAS)

GRABORIUS BALZAMUOTOJAS

Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.

Ateikite ir persitikrinkite.

337 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

Namas tas pats, tiktai miesto patvarkymu pamainytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

Tel. Virginia 7-4499

Barry P. Shalins

(ŠALINSKAS)

LIETUVIS GRABORIUS

Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.

Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę del po šermenų pietų.

Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.

84-02 JAMAICA AVE.

Prieš Forest Parkway

WOODHAVEN, L. I., N. Y.

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St., Brooklyn, "Laisvės" Name

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.

Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro

Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

Telefonas: Humboldt 2-7964

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

530 Summer Ave., arti Chester Ave.

NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2—4 ir 6—8.

Nėra valandų sekmadieniais.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAM ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažintı.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.

Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

CHARLES' UP TO-DATE BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas

Gerai Patyrę Barberiai

Prielankus Patarnavimas

306 Union Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Telephone: EVergreen 8-9770

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue

Brooklyn, N. Y.

Notary Public Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

Lietuvių Anglių Kompanija

Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.

Telefonuokite: EVergreen 7-1661

arba užeikite pasikalbėti į ofisą

485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kampas Union Ave. ir Grand St.

TRU-EMBER COAL COMPANY

(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)

485 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVergreen 7-1651